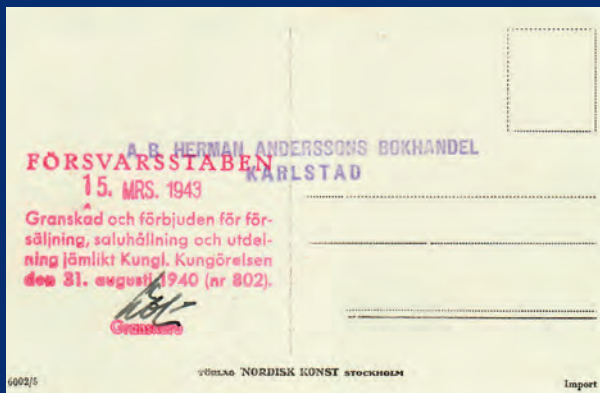

Filatelisten

SVENSK FILATELISTISK TIDSKRIFT | ÅRGÅNG 122 | NR 8 2021

*Expertrådet – 12 öre lösen
tandning 13*

*Posten & Kriget
– Om vykort*

*Världens frimärksländer
– Österrike*

*Vykortsgalleri –
Albert Engström*

Nordisk FILATELI

ETABLERAD 1937

FRIMÄRKEN - POSTHISTORIA - VYKORT - CINDERELLA
1 FEBRUARI • 15 APRIL • 1 JULI • 15 SEPTEMBER • 15 NOVEMBER

Jonas Hällström
Chefredaktör

I förra numret sa jag att vi vill ha dig som prenumerant. Flera av er hörde mig, men några missade att köpa. Du hinner ännu köpa prenumeration till första numret 2022.

STÖRST I NORDEN 746 SIDOR - 2021

Köp prenumeration nu online **filateli.se**
eller skicka ett vykort till redaktionen: Nordisk Filateli, Box 6099, 102 32, Stockholm

KINA & ASIEN!

INLÄMNINGAR SÖKES TILL VÅR AUKTION I MARS! En verkligt genuin **kunskap** om kinesiska frimärken, och köpstarka internationella **kunder, inte minst i Kina**, är anledningarna till att det är hos oss du får **bäst betalt** för din Kinasamling. Vi hittar även de **dolda pärlorna** i den!

*Redan inlämnade objekt,
Mi. block 8 och några
hela ark ur en omfattande
Tibet-samling.*

Upptäck även vår hemsida med – live-auktioner – webbshop – anbudsauktioner, och naturligtvis mobilanpassad!

Vi erbjuder: låg provision • gratis och korrekt värdering • snabb redovisning
• hämtning vid större inlämningar • katalog på engelska – delvis på kinesiska!

Kontakta oss redan idag för ett givande samtal!

D&T International AB

Box 4, 142 21 Skogås, Tel. 073-687 82 60, 08-771 85 38

E-mail: info@dtstamps.com

www.dtstamps.com

Filatelisten

SVENSK FILATELISTISK TIDSKRIFT

Vid medlemsfrågor/utebliven tidning,
kontakta SFF:s kansli: 073–203 02 00

**Filatelisten är Sveriges Filatelist-
förbunds medlemstidning**

Adress:

SFF-Filatelisten
Teknikringen 1E
SE-583 30 LINKÖPING

Tel: 0722–52 77 92

Internet & e-post

<https://sff.nu>
redaktion@sff.nu

**Redaktör och
ansvarig utgivare:**

Ulf Nilsson

Utgivningsplan 2022:

Vår: vecka: 5, 10, 15, 20
Höst: vecka: 35, 40, 45, 50

Annonspriser:

1/1 sida.....3.680:-
1/2 sida.....2.140:-
1/4 sida.....1.200:-
1/8 sida.....600:-
1/16 sida.....350:-
Småannonser.....50:-

**Annonsbokning till nästa
nummer senast 12 januari!**

Svensk Filatelistisk Tidskrift
utkommer 2021 med 8 nummer och
trycks hos Exakta i Malmö.

Prenumeration: 580:-/år (inom Sverige)

ISSN 1100-0198

OBS! Eftertryck, helt eller delvis, tillåts inte utan utgivarens godkännande. För insänt icke beställt material, ansvaras ej. Den som sänder material till SFF-Filatelisten anses medge elektronisk publicering och lagring. Eventuell beskattning av vinster i tidskriftens tävlingar svarar pristagaren för. Citera oss gärna men ange källan.

Bästa samlarvänner!

Här kommer årets sista nummer av Filatelisten och min förhoppning är att innehållet i vår medlemstidskrift ska uppskattas.

Jag vill samtidigt rikta ett jättestort tack till alla er läsare som under året kommit med synpunkter, alla ni som har bidragit med artikelmaterial samt till alla våra annonsörer.

Nästa nummer utkommer den 4 februari. Notera gärna att sista dag för eventuell annonsbokning är den 12 januari. Artikelbidrag däremot måste som tidigare vara redaktionen tillhanda senast fyra veckor före utgivningsdagen.

Fram till dess önskar jag er alla en

God Jul och ett Gott Nytt År!

Ulf Nilsson

PS. Artiklar och läsarinlägg tas gärna emot med e-post, redaktion@sff.nu, och helst som bifogade worddokument. Observera att bilder och illustrationer (upplösning lägst 300 dpi) inte ska inkluderas i dokumentet utan måste bifogas som egna bildfiler (helst jpg-format). DS.

Sveriges Filatelistförbund, SFF är en öppen oberoende ideell riksorganisation som har till uppgift att främja samlandet av samt organisera samlare av frimärken, vykort och övriga filatelistiska objekt.

Förbundskansli:

Kansli: Elisabeth Björklund Joback
Besöksadress: Glasfibergatan 8, 2 tr, Älvsjö
Postadress: Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö
Telefon: 073–203 02 00 (helst måndag–torsdag
09.00–11.00, andra tider kan du lämna
ett meddelande eller skicka ett mejl)
E-post: kansli@sff.nu

Internet: <https://sff.nu>

Bankgiro: 568–1580

10

12

14

16

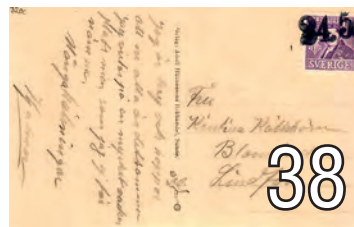
28

34

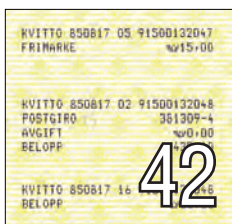
36

38

40

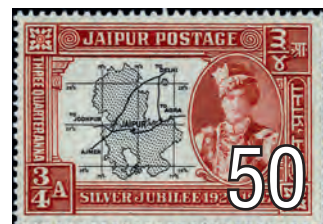
42

47

48

50

Innehåll

- 12 Rapport från Eslövia 2021.
- 16 Experttådet uppmärksammar den här gången 12 öre lösen tandning 13.
- 22 Vykortsgalleri nummer 83 – Albert Engström. John Fritz visar sina personliga favoriter.
- 38 Posten & Kriget. Kjell Nilson redogör i det här numret för hanteringen av vykort.
- 42 Svensk post-filateli – År 1975 till cirka 2002. Av och med Giselher Naglitsch. I den här åttonde delen av åtta tar Giselher upp postens övriga tjänster som till exempel försäljning av statsstämplar och biljetter.

Dessutom

- 20 Expertrådets senaste möte
- 31 Nya Facitnummer
- 36 Historien om ett frimärkspaket
- 40 Nya republiken
- 47 Slutet för BIOT?
- 48 Recension av nya Facit Norden 2022
- 50 Jaipur och Indore – Bok om Hasses samlingar

I varje nummer

- 6 Ordföranden har ordet
- 8 Styrelsen informerar
- 10 Klubbat på auktion
- 14 Filatelistens samlarskola
- 28 Nya nordiska utgåvor
- 34 All världens frimärkssländer
- 52 Firardags
- 53 Tävling
- 54 Samlarannonser
- 56 Sammanträden
- 59 Kalendarium
- 60 Annonser

**Nästa nummer
kommer ut den
4 februari**

Sveriges Filatelistförbund

Glasfibe gatan 8
125 45 Älvsjö
Tel 073-203 02 00
www.sff.nu

Ordförande:

Rikard Azelius
Otto Lindblads väg 13, 224 65 Lund
Rikard.Azelius@vinge.se

Vice ordförande:

Lars Nordberg
Maskinmästaregatan 2, 233 43 Svedala

Ulf Nilsson
Riksvägen 4, 241 94 Hurva

Ivan Forsgren
Åldermansvägen 36, 904 21 Umeå

Jan Palmén
Hjortstigen 4, 518 41 Sjömarken

Cajsa Ojakangas
Hjärnegatan 6, 3 tr, 112 29 Stockholm

Lars-Håkan Jonasson
Coromantvägen 28, 862 40 Njurunda

Revisorer:

Jan-Olof Ljungh
Falsterbovägen 100, 239 40 Falsterbo

Ulf Wahlgren
Blåbärsgränd 21, 212 29 Malmö

Valberedning:

Christer Karlsson (sammankallande)
Rönnbärsvägen 17, 711 33 Lindesberg

Riksföreningar:

Asiensamlarna:
Christer Svensson
Kattfotsbacken 12, 165 73 Hässelby

Bältespännarna:

Christer Wahlbom
Humlegränd 6A, 179 60 Stenhamra
<http://sff.nu/baltespannarna/>

Gränsföreningen för filatelins främjande
www.sff.nu/gf/

Hembygdsfilatelisterna
Anders Bock
Runebergsgatan 3, 114 29 Stockholm
<http://sff.nu/hembygdsfilatelisterna>

Häftessamlarna:

Bo Göransson
Emil Spelares väg 4, 395 97 Läckeby
www.haftessamlarna.se

Islandssamlarna:

Lars-Ove Pehrsson, Högstigen 5, 183 56 Täby
www.islandssamlarna.se

Rysslandssamlarna:

Christer Warfvinge
Stångholmsbacken 42, 127 40 Skärholmen
<http://sff.nu/rysslandssamlarna/>

SSPD – Sällskapet för svensk
posthistorisk dokumentation:
Leif Ruud, Malmvägen 48, 141 71 Segeltorp
www.sspd.se

Svenska Czeslaw Slania-Samfundet:
<http://slaniasamfundet.se>

Svenska Motivsamlare SMS:
Tommy Samuelson
Romsås 113, 523 98 Hökerum
www.svenskamotivsamlare.se

Svenska Vykortsföreningen:
Benny Kullinger
Höganäsgatan 6B, 753 30 Uppsala
www.samlavykort.se

Sveriges Militärpostsällskap:
Jan-Ove Brandt, Ripstigen 1, 8 tr, 170 74 Solna
www.smps.se

Ordföranden har ordet

Då har Eslöv 2021 genomförts. Det var den första utställningen i Sverige sedan pandemins utbrott. Många fina exponat i olika klasser visades och många medaljer av ädla valörer delades ut. Det var en stor bredd på exponaten och det fanns något av intresse för alla. Det hölls också många intressanta föredrag om högst olika ämnen inom filatelin. Handlare var också på plats så det fanns goda möjligheter att hitta något nytt till samlarna. Det märktes tydligt att många tyckte det var riktigt roligt att kunna gå på utställning igen. Sammanfattningsvis kan man konstatera att det blev en mycket lyckad tillställning.

SFF och Sfu delade en monter på utställningen. Den blev föremål för mycket intresse. Det såldes en hel del litteratur, såväl nyttgivna som tidigare utgivna titlar. Där fanns också möjlighet att återuppta gamla kontakter eller att knyta nya. Intresset var stort och både SFF och Sfu fick nya medlemmar. Vi som var på plats tyckte att förbundens insats var väldigt bra. Vi ser nu fram emot Norrphil i Täby den 4–6 mars 2022.

Förbundets ekonomi är ansträngd och förbundsstyrelsen har konstaterat att kostnaderna för Filatelisten måste minska och arbetet effektiviseras. Förbundsstyrelsen har därför enhälligt fattat beslut om en omorganisation. Det redaktionella arbetet kommer att flyttas från Linköping till förbundets lokaler i Älvsjö, där det finns plats. En del av de redaktionella arbetsuppgifterna kommer att läggas ut som ideellt arbete på styrelseledamöter och andra medlemmar. Detta innebär att en halvtidstjänst för en

grafisk formgivare är vad som kommer att behövas framgent. Förbundsstyrelsen har lämnat en närmare redogörelse för detta på förbundets hemsida.

Omorganisationen är inte tänkt att påverka Filatelisten. Den långsiktiga planen är att den fortsatt ska komma ut i åtta nummer per år och att den ska vara kvalitetsmässigt på samma höga nivå som idag.

Förbundsstyrelsen har fortsatt med arbetet inför kongressen i Täby. I skrivande stund förbereds utskicket till alla klubbar och föreningar. Man läser just nu om ökad smittspridning igen, vilket medför ovisshet för framtida aktiviteter. Jag hoppas verkligen att detta inte kommer att medföra att nya långtgående restriktioner behöver införas. Vi planerar fortsatt för en fysisk kongress i Täby den 2–3 april 2022. Mer information om kongressen kommer att fortlöpande läggas ut på förbundets hemsida.

Detta är det sista numret för året så jag vill ta tillfället i akt att tacka alla medlemmar för det gångna året samt önska alla medlemmar och övriga läsare en riktigt god jul och ett gott nytt år utan alltför mycket Covid.

Rikard

Välkommen till våra auktioner

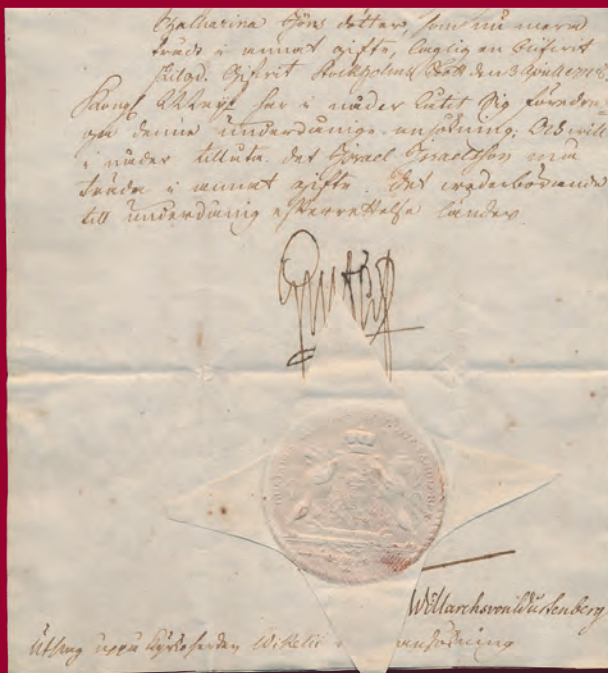
Auktion 390	15-16 dec 2021
Auktion 391	16-17 feb 2022
Auktion 392	6-7 apr 2022
Kvalitetsauktion 393	19 maj 2022

Alla auktioner LIVE på internet.
Se status, bjud och betala dina fakturor direkt på www.philea.se

Vi söker
inlämningar
för kommande
auktioner.

Välkommen
att kontakta
oss !

Vi har mycket
bra möjlighet
att sälja dina
objekt till
bra pris.

Handschrift
Gustaf III
daterat 3 april
1778 med
kungligt sigill.
Ger bonden
Israel Israels-
son tillstånd
att gifta om sig
enär den förra
hustrun varit
otrogen.

Utbjudes på
en kommande
auktion.

AB PHILEA

Svartensgatan 6

116 20 Stockholm

Tfn 08-640 09 78

auction@philea.se

Vi har även kontor i Göteborg,
Malmö, Kalmar, Skara,
Uppsala, Vindeln och
Helsingfors.
www.philea.se

www.philea.se/shop

Ny onlinebutik med tusentals objekt till
fasta priser utan provision

www.philea.se/shop

webshop@philea.se

Styrelsen informerar

Styrelsen har haft möte som genomfördes i samband med Eslövia 2021. Utöver det löpande styrelsearbetet kan följande rapporteras:

Förbundet bedriver idag sin verksamhet dels på kansliet i Älvsjö, Stockholm, dels på en driftsenhet i Linköping. Det nya kansliet är av den storlek att även förbundets redaktionella verksamhet kan bedrivas där.

Förbundets ekonomi är ansträngd och förbundsstyrelsen har konstaterats att kostnaderna för förbundets tidskrift måste minska och arbetet effektiviseras. Detta har också påpekats av förbundets revisorer i deras revisionsrapporter. Revisorerna menar att styrelsen måste vidta åtgärder då förbundets kostnadsram är för stor.

Den största kostnadsposten hos förbundet utgörs av lön till förbundets redaktör. En del av nuvarande redaktörens arbetsuppgifter kommer att läggas ut som ideellt arbete på styrelseledamöter och andra medlemmar. Uppgiften som ansvarig utgivare att tas över av en av styrelseledamöterna och en redaktionskommitté bestående av ideella krafter kommer att ansvara för det filatelistiska innehållet såsom tillgång till artiklar och kvalitetssäkring.

Vidare planeras att annonsförsäljningen outsourcas samt att möteskalendariet, bemärkelsedagar och småannonser flyttas till förbundets hemsida. Det kommer att innebära att en ny tjänst för en layoutare/

grafisk formgivare införs och den kommer att vara en deltidstjänst, 50 procent av en heltid.

Det redaktionella arbetet ska utföras i förbundets lokaler i Älvsjö, dels för att nå en årlig besparing om 30.000 kronor i hyreskostnader, en besparingsmöjlighet som förbundets revisorer också har pekat på, dels för att nå samordningsfördelar genom att kanslichefen och layoutaren kan täcka upp för varandra vid resor, sjukdom, semester och annan ledighet.

Förbundsstyrelsen är ledsn över att konsekvensen av de beslutade åtgärderna är att redaktör Ulf Nilsson sägs upp från sin tjänst i Linköping. Ulf har varit anställd i över elva år och gjort ett utmärkt arbete med Filatelisten. Ulf kommer att ansvara för utgivningen av Filatelisten till och med nummer 5 år 2022.

Tanken är att Filatelisten ska fortsätta komma ut i åtta nummer per år och vara i samma omfattning och av samma kvalitet som nu.

Som läsarna har märkt kommer Filatelisten numera inslagen, detta för att minska risken att den skadas i hanteringen. Vi hoppas att den kommer fram i gott skick till de trogna läsarna.

Utställningen Eslövia 2021 genomfördes 5-7 november och SFFs medverkan ledde till ett antal nya medlemmar i förbundet och många fick chansen att träffa ledamöter och funktionärer.

Digital avisering av medlemsavgiften

Sveriges Filatelistförbund har ett nytt medlemsregister som gör det möjligt att sända ut digitala aviseringar. På detta sätt sparar vi porto samt får enklare administration. Det bygger på att vi har tillgång till e-post och/eller mobiltelefonnummer.

Vi har testat detta system först på några klubbar, men under november/december kommer samtliga medlemmar att få en digital avisering via e-post eller SMS. De medlemmar som vi saknar dessa uppgifter på får en medlemsavi via posten som vanligt.

Vi hoppas att du kan välja att betala din medlemsavgift med Swish eller kort. Följ anvisningarna när du får en länk ifrån system@memlist.se vilket är

vår leverantör. Betalar du via Swish så dras hela summan direkt. Betalar du via betal/kreditkort dras summan från ditt kort och du betalar sedan när du får avisering från din bank.

Om ni inte vill göra förnyelsen via det mejl ni fått till er e-post eller om ni inte fått något mejl, så kommer vi skicka ut fakturor till er runt under senare delen av december avseende medlemsavgiften för 2022.

Medlemmar som inte betalt medlemsavgift i januari 2022 kommer inte längre att få tillgång till våra medlemsförmåner som Filatelisten, Samlamera med mera.

Förbundsstyrelsen

Sveriges Filatelistförbund -Kongress 2022

Kallelse till Sveriges Filatelistförbunds kongress den 2-3 april 2022

Kongressen kommer att hållas i Kulturhuset i Täby. Kongressen 2020 hölls digitalt. Eftersom alla ärenden inte hanterades då, så flyttades de kvarstående t.ex. motioner m.m. till denna kongress.

Preliminära tider

Vi börjar efter lunch lördag den 2 april. Kongressen startar kl. 13:00. Målet är att den skall avslutas senast kl. 13:00 dagen därpå.

Motioner

De motioner som lämnats till kongress 2020 kommer att behandlas om motionären inte har andra önskemål. Nya motioner skall vara kansliet tillhanda senast 15 december 2021.

Deltagande

Medlem som önskar närvara vid förbundskongressen ska anmäla sitt deltagande till förbundskansliet senast den **15 februari 2022**.

Delegater

Förening med högst 50 SFF-anslutna medlemmar äger rätt att utse ett ombud. Förening med fler SFF-anslutna medlemmar utser därutöver ett ombud för varje ytterligare påbörjat hundratal SFF-anslutna medlemmar. Ingen förening äger rätt att utse fler än åtta ombud. Anmälningsblankett skickas ut till klubbarna och finns på hemsidan.

Hotell

Vi har ett avtal med Scandic Täby som ligger på gångavstånd från Kulturhuset. Priser mm finns på hemsidan.

VÄLKOMNA!

Sveriges Filatelistförbund
Styrelsen

Auktioner i Tyskland, Sverige och Norge

Klubbat

på auktion

~ Fredrik Ydell ~

Auktioner med svenska objekt har kommit igång ordentligt och det finns möjlighet att bjuda på svenska objekt i många olika länder. I denna artikel går vi från Tyskland till Sverige och sedan vidare till Norge och Sverige igen.

Deutsche Briefmarken AG

Detta är en tysk auktionist som ligger i Freiburg, och är väl inte ett av de största auktionshusen för oss svenskar. Merparten av deras objekt är självklart från Tyskland, men på deras auktion den 16 november hade de ett intressant och spännande svenskt brev. Det var ett skillingbrev skickat från Stockholm i november 1857 till Brixton i England. Frankeringen bestod av två stycken 6-skillingar och en 24-skilling, så sammanlagda portot var 36 skilling. Och detta är rätt porto för brev till England under denna tid.

Brevet hade full stämpeldokumentation, både från Ystad, Stralsund och vid ankomsten till London (Brixton ligger i södra delarna av London). Brevet är väldigt trevligt och snyggt, och passar i de flesta samlingar. Auktionisten hade tänkt sig ett slutpris på 5 000 euro, men det såldes nu för 4 100 euro, och köparen var en svensk samlare.

Malmö Frimärkshandel

Mellan den 11 och 13 november hade Malmö Frimärkshandel sin höstauktion. Denna gång kunde man bjuda på alla objekt via nätet, och det fanns ingen auktionskatalog i pappersformat. Däremot fick man tillsänt sig en liten katalog med highlights

från auktionen. Detta var ett bra knep, så att man inte missade auktionen. Annars var det nog stor risk att en hel del hade missat auktionsdagarna.

Auktionen hade en hel del trevligt och bra material, som vanligt. Det fanns en special avdelning av post under andra världskriget, som är ett stort och spännande samlingsområde. Här hittade nog många av samlarna av detta område brev till sina samlingar. Även Roland Frahms samling "Eftersänt och tilläggsfrankerade post 1880-1952" styckades upp och en hel del objekt gick till mycket bra priser.

Ovanligt mycket förfilateli fanns med, så som rakstämplar, bågstämplar och fyrkantstämplar från många olika orter. En riktig höjdare var Norrköpings rakstämpel med stavningen "Norrkioping", som användes bara några månader under 1769 när riksdagen hade förlagt sitt möte till just Norrköping istället för vanligtvis Stockholm. I dag känner vi till runt tre exemplar av denna svåra och ovanliga stämpel. Just detta brev har tillhört Kersti & Bertil Larsson och såldes när deras samling skingrades i september 2017. Då såldes brevet för 2 400 euro. Brevet hade nu ett utrop på 20 000 kronor, och den nya köparen fick betala 25 000 kronor. Ytterligare en svår rakstämpel är Wimmerby i röd färg. Det finns inte alltför många sådana kända, och ett snyggt exemplar av denna stämpel såldes nu för 7 000 kronor, medan utropeet var satt till 6 000 kronor. Även ett par andra sällsynta rakstämplar såldes för bra priser, Öregrund gick för 22 000 kronor och Östhammar såldes först vid 13 000 kronor.

Skillingbrev till England är inte helt vanliga. Detta snygga brev såldes på en tysk auktion den 16 november för 4 100 euro.

Om vi fortsätter med stämplarna i röd färg, så fanns även Stockholms bågstämpel i denna stämpelfärg, och den användes uteslutande på brev som medföljde Snällposten. Det finns väl kanske sju till åtta brev med den röda Stockholmsstämpelet. Detta brev skickades till Arboga i april 1838. Utropeet var 6 000 kronor, och det såldes för 6 000 kronor. Det finns några exemplar med Landskronas fyrkantstämpel i röd stämpelfärg. Dessa brukar vara väldigt snygga med ett klart avtryck. Ett sådant brev skickat i april 1839 till Lund fick den nya köparen betala 7 500 kronor för, och då låg utropeet på samma belopp.

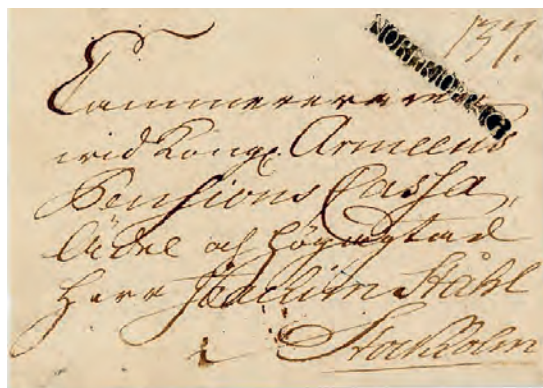
Malmö Frimärkshandel hade också ett snyggt litet brev med en 4 skilling banco i den svåra j³-nyansen, stämplad i Uppsala november 1857 skickat till Stockholm. Detta är en ovanlig nyans att hitta på brev och stämpeln var snygg. Dock var centreringen på märket inte speciellt bra. Utropet började vid 3 000 kronor och den såldes först vid 6 500 kronor. Ett annat trevligt brev var ett skickat från Stockholm i maj 1856 till Danmark med frankeringen två 6-skillingar. Utropet var inte satt allt för högt, 10 000 kronor, och för att få den till sin samling räckte det att bjuda utropspriset.

Avslutningsvis ska berättas att ett brev som medföljt zeppelinaren Bodensee från Berlin till Stockholm i oktober 1919, och ankomststämplat med den svåra stämpeln i grön färg ”Bodensee 8 oktober 1919”, såldes för 3 800 kronor. Utropet var satt till 2 750 kronor.

Lite extra intressant med just detta brev är att det är lösenbelagt med 12 öre, som har betalats med svenska märken. Zeppelinaren Bodensee gjorde en specialflygning från Berlin till Stockholm och åter den 8 oktober 1919 och hade med sig lite post. Endast tysk företagspost ankomststämplades med denna gummistämpel på postkontoret Stockholm 1.

Skanfil/Moldenhauer

Den 14 november hade Skanfil/Moldenhauer en specialauktion på norsk luftpost och polarpost. Det är delar av norrmannen Svein Arne Hansens samling på detta område. Svein Arne som var en mycket välkänd frimärkssamlare och handlare, men för allmänheten är han mest kända som president för europiska friidrottsförbundet. Han avled tyvärr, tragiskt och alldeles för tidigt, i juni 2020, och nu såldes delar av hans stora samling, däribland fanns

Under bara några få månader användes en rakstämpel i Norrköping 1769. Brevet, som är väldigt sällsynt, såldes för 25 000 kronor hos Malmö Frimärkshandel.

även objekt med svensk anknytning. Resterande delar av samlingen säljs av Corinphila under flera auktioner, där första delen säljs i slutet av november 2021.

Bland de mest historiskt intressanta objekten med svensk anknytning är brev från Andréés polarexpeditioner 1896 och 1897. Ett av breven är skrivet på det officiella kuvertet, med texten ”Andréés Polarexpedition 1896” och skickat till Stockholm, där frimärkena är stämplade ”Nordlands Postexp” den 12 augusti 1896. Idag känner vi till tre till fyra liknande kuvert med texten om Polarexpeditionen 1896. Brevet såldes nu för 6 600 norska kronor.

Ett annat officiellt brev, från 1897, med den tryckta texten på kuvertet ”Andréés Polarexpedition 1897”, var skickat från Tromsö den 23 juni 1897 till Paris. Två brev från denna expedition är kända. Detta var dock bara en framsida och med lite andra skavanker på kuvertet. Det såldes för 4 200 norska kronor.

Ett kort med den ovanliga och sällsynta, och för mig helt okända, stämpeln ”Spitzbergen Andréés Ballongstation 11–17 Augusti 1897 ” klubbades iväg för 10 500 kronor. Detta är en metallstämpel, som stämplades på sidan av korten, alltså inte en stämpel som man stämplade frimärket med. Enligt uppgift finns det två kända kort med denna stämpel. Utropet var satt väldigt försiktigt till 2 500 kronor.

Sedan fanns det ytterligare en del försändelser med anknytning till Andréés expeditioner och dessa såldes också till hyggliga priser. Priserna hade nog förväntats bli ännu högre, men den svensk som köpte det mesta av detta material klagar nog inte.

Philea

Philea hade sin kvalitetsauktion den 25 november, och en av de spännande sakerna som fanns med var del två av Harry Hohndorfs stora samling av militära helsaker och militär posthistoria. Här fanns väldigt många sällsynta och mer eller mindre unika objekt. Så samlare av militärpost hade mycket att gå igenom och planera vilka objekt man skulle köpa.

Ett av de unika objekten är ett handritat essay för Mu2, som för en samlare av Mu måste vara ett måste. Utropet var satt till 15 000 kronor. Sedan fanns det flera olika Proofs, till exempel för Mu1, M2, M3, M6, M9 och så vidare. Även flera olika sällsynta tryckvarianter och tryckfel fanns att bjuda på. Det fanns även flera stora lotter som var till salu.

Eftersom deadline för denna artikel var före den 25 november, så är det lättast att se resultaten på auktionen på Phileas hemsida.

Eslöv 2021

Nu är Eslöv 2021 genomförd, ramarna nerpackade och kommittén kan vila upp sig. Antalet besökare kunde varit lite bättre, men de besökare som kom var imponerade över den höga nivån på exponaten samt köpte en hel del av de 15 handlare som fanns på utställningen.

Det vara Eslövs Frimärks- och Vykortsklubb som anordnade en nationell och regional utställning, Eslöv 2021, den 5–7 november 2021. Föreningen firade sitt 70-årsjubileum och var huvudarrangör. Medlemmar från flera olika Skåneklubbar deltog som volontärer och i planeringskommittén.

Första sedan 2019

Detta var den första svenska utställningen sedan 2019. Intresset för utställningen har varit stort, 66 utställare ställde ut nästan 100 olika frimärks exponat som fyllde 463 ramsidor. Det fanns exponat allt ifrån ungdomsfilateli till mästarclass. Utställningen var både regional och nationell.

Första gången i Sverige

I inbjuden klass visade Claes Arnrup ett unikt exponat ”The Hawaii Missionaries” i komplett serie som ställdes ut i Sverige för första gången. Serien består av fyra frimärken, 2, 5 samt 13 cents i två varianter, där den största rariteten är 2 cents känd i endast 13 stämplade exemplar varav fem av dessa ägs av museer. Detta är det enda exemplaret med balkstämpel som dessutom är hel och välplacerad på frimärket.

The Hawaii Missionaries
2 cents.

Palmarès med middag

Kommittén hade valt Elite Hotel Ideon i Lund som det officiella Eslöv 2021 hotellet. Där arrangerades en bankett med Palmarès. Nästan 85 personer hade anmält sig och det blev en trevlig stämning när filatelister kunde samlas på detta trevliga sätt. Det första större mötet för många efter pandemin. Ivan Forsgren, förbundets kassör, var toastmaster och bidrog till en god stämning med ett antal, ibland ekivoka, historier. Det serverades kallrökt lax, anka samt äpple-dessert.

Postiljonen Grand Prix tilldelades Bodin

Lördagens utställning avslutades sedan vanligt med prisutdelning och middag på Elite Hotel Ideon i

Lund. Det största priset på Eslöv 2021 Postiljonen Grand Prix delades ut till Richard Bodin. Hans exponat ”Sweden’s Great Power Era Wars & Swedes in Active Service Abroad 1543–1905” ansågs således vara det bästa på hela utställningen. Grattis Richard!

Richard Bodin tar emot pris från Claes Arnrup, Postiljonens styrelseordförande.

Spänningen var stor när juryn fick lämna sina poäng på alla i mästarclassen. Förutom Richard var det Gert Fredriksson, Sven-Börje Ewers och Mats Ingers som ställde ut i denna klass.

Utställarna i mästarclassen väntar på resultatet.

15 handlare

Utställningen hade intresserat 15 handlare att komma till Eslöv. Några handlare kom från grannländer. De flesta handlare sålde bra och var nöjda och ser fram emot nästa utställning som blir NorrPhil 2022 som genomförs i Täby den 4–6 mars 2022. Vi ses väl där!

Scouterna gjorde en insats

Ramarna byggdes på 3 timmar och 45 minuter. Rivningen var klar klockan 20, bara fem timmar efter utställningen stängdes. Några tappra avslutade arbetet att rulla upp golvmattorna lite senare. Genom att anlita scouter och handbollsspelare som volontärer för både uppbyggnad och rivning sparade vi många timmars arbete. Framför allt mycket träningsvärk hos de övriga volontärerna.

Ett stort tack!

Jag vill slutligen rikta ett stort tack till sponsorer, utställare, handlare, besökare, kommitté samt alla volontärer.

Ulf Nilsson

Ordförande Eslövs
Frimärks- och Vykortsklubb

Fotnot: Hela resultatlistan finns på www.eslovia2021.se

Vann med vykort i Aten

Per Bunnstad från Skivaryds Samlarklubb i Skillingaryd har skördat nya framgångar som vykortsutställare.

I början av november fick han guldmedalj och 90 poäng med vykortsexponatet OS i Stockholm 1912. Det var vid Eslövia 2021.

Två veckor senare ställde han ut samma exponat men översatt till engelska i Aten i Grekland där han var en av två utställare från Sverige vid Notos 2021. Det blev samma valör men 91 poäng. I Eslöv var han tvåa i klassen och i Aten etta i konkurrens med 14 andra utställare från elva länder.

– Tyvärr fick jag ställa in resan till Aten men man måste inte vara på plats för att få sitt exponat bedömt av juryn, säger Per.

Per Bunnstad ställde ut sitt OS-exponat i Eslöv.

Fotnot: Gunnar Lithén deltog i litteraturklassen med katalogerna Facit Sverige 2021 och

Facit Special Classic 2022. De belönades med 81 respektive 88 poäng.

Den klassiska perioden

Det är säkert många frimärkssamlare som betraktar den moderna frimärksutgivningen med ett visst mått av olust. Det kommer väldigt många nya frimärken vilket är minst sagt förvånande med tanke på de ständigt minskande brevvolymer. Moderna självhäftande frimärken är dessutom svåra att hantera och oftast måste stämplade frimärken samlas på klipp eftersom det inte går att lösgöra dem i ett vattenbad. Att samla moderna frimärken tycks bli alltmer komplicerat från år till år.

De ständigt ökande portosatserna är ytterligare ett problem i sammanhanget. En modern frimärksserie kan numera med lätthet kosta mer än hundralappen och vill man ha alla möjliga varianter (FDC, samlingsblad, med mera) blir inköpspriset oftast betydligt högre. Många anser också att motivvalet inte sällan är av dagslände-karakter och att det tekniska utförandet inte på något sätt kan jämföras med det tidigare så dominerande ståltrycket. Men kanske är jag överdrivet konservativ och helt utan förståelse för modern frimärksutgivning?

Finland – tre 10-cent självhäftande frimärken från 2008.

Man behöver inte alls ägna sig åt modern frimärksutgivning för att åstadkomma mycket intressanta samlingar eftersom det redan finns hundratusentals äldre och ofta betydligt mera spännande utgåvor. Det är ett känt faktum att många landsamlare har valt att sätta en tidsgräns för sina inköp av nya frimärken. En del nöjer sig med att samla fram till senaste millennieskiftet medan andra har valt andra för dem mera lämpliga årtal.

Väldigt många har bestämt sig att uteslutande samla den klassiska perioden men här uppstår genast

ett intrikat problem. När exakt var den klassiska perioden inom filatelin? Som vi skall se finns det åtskilliga synpunkter på just detta och då inte minst från våra katalogutgivare. FACIT Special Classic har valt att begränsa perioden fram till 1951 som varande klassisk vad gäller svenska och nordiska frimärken.

UPU 1 krona från 1924.

Det är säkert åtskilliga filatelister som skulle placera den klassiska perioden betydligt tidigare eller i tidsspannet 1840–1900, det vill säga de 60 första åren av frimärksutgivning. Det finns mycket som talar för just denna period. Här finner vi de otandade pionjirutgåvorna. Det var också en period då flertalet frimärken trycktes för att användas på post även om det mot slutet av seklet förekom en del undantag.

När jag diskuterade saken med en samlarkollega menade han att den klassiska perioden slutade redan på 1870-talet. Uppenbarligen associerade han perioden med de tidiga otandade utgåvorna.

Ett otandat frimärke från Bremen utgivet år 1855.

Många frimärksalbum omfattar perioden från 1840 fram till första världskriget. I en del fall kompletterades dessa album med en något mindre omfattande volym som tog upp alla de frimärken som gavs ut under första världskriget.

Jag har under årens lopp träffat på många riktigt seriösa filatelister som ägnat stor energi åt att fylla gamla klassiska helavärldenalbum med 1800-talets utgivningar.

Känguru och karta, klassiskt frimärksmotiv från Australien 1913.

Det amerikanska katalogförlaget Scott ger ut en helavärldenkatalog i ett band – 1840–1940 *Specialized Stamp Catalogue* men man gör ett intressant undantag vad gäller det brittiska

imperiet. Här låter man katalogiseringen fortsätta fram till 1952, det vill säga till slutet av George VI:s regeringstid. Att samla George VI är mycket populärt inte bara i Storbritannien utan även i Nordamerika. Här blir då den klassiska perioden 1840–1940/1952 eller hur man nu skall beskriva den.

Kolonin Hong Kong 100 år 1941.

Brittiska Stanley Gibbons har en något annorlunda uppfattning om hur länge den klassiska perioden sträcker sig åtminstone vad gäller det brittiska imperiet. Katalogverket *Commonwealth & Empire Stamps* omfattar nämligen perioden 1840–1970. Uppenbarligen anser redaktörerna för katalogen att den klassiska perioden nog sträcker sig en bra bit in i drottning Elizabeths tid som regent.

Det var först vid början av 1960-talet som graverade frimärken i stor utsträckning ersattes av offsettryckta utgåvor vilket för många samlare innebar ett slut på den klassiska perioden.

Var i hela världen..

Lösenmärken kommer av naturliga orsaker endast till användning på lokala postkontor varför något landsnamn inte är strikt nödvändigt. Tack vare ett bidrag från Sven-Olof Elison i Varberg kan jag här presentera ett minst sagt klurigt frimärke. Att det rör sig om ett lösenmärke framgår av texten *Chiffre Taxe* vilket är franska för just lösenavgift.

Men nu finns det ju många länder som har eller har haft fransk text på sina frimärken eftersom franska traditionellt är det internationella språket inom UPU. Valutaenheten centimes ger inte heller någon större hjälp vad gäller identifiering. Om man inte redan känner till svaret måste man nog bläddra igenom en frimärkscatalog tills man når Haïti. Just denna typ av lösenmärken gavs ut av Haïti med start 1898.

Ett stort tack till Sven-Olof för hans bidrag. Han har för övrigt bidragit med ytterligare några svåridentifierade frimärken till kommande Var i hela världen.

Klassiskt frimärke från St. Helena 1959.

I frimärkssammanhang är *klassisk* ett ord med stor dragningskraft. Jag kommer ihåg en svensk firma i branschen som hette Klassisk Filатели och nyligen etablerades auktionsföretaget Le Timbre Classique med kontor i både Genève och Paris. Många frimärksföretag har specialiserat sig på den klassiska perioden och i de flesta fallen handlar det då om 1800-talet. När det kommer till kritan kan ju var och en själv bestämma omfattningen av den klassiska perioden inom vår filatelistiska hobby.

Man kan intressant nog konstatera att de räcker med en enda volym för att katalogisera hela världens samlade frimärksutgivning från 1840 till 1940. Frimärksutgivningen under det första seklet var tämligen begränsad vilket naturligtvis är positivt för oss samlare. Ett katalogverk som omfattar den totala frimärksutgivningen fram till idag kommer sannolikt att fylla en hyllmeter eller två! Sedan 1940 har frimärksutgivningen varit så omfattande att det inte är förvånande att många samlare söker sig bakåt i tiden.

Christer Brunström

Christer Brunström

Expertrådet

~ 12 öre lösen t.13 sett med nygamla ögon ~

Att lösenfrimärkena, och särskilt utgåvorna i tandning 13, blev styvmoderligt behandlade i alla led är en omskriven realitet. De hade inte samma status som övriga samtida frimärken. Ett exempel på det är tryckeriets färganvändning. Variationerna i nyanserna är så många och ibland så stora att man förstår att de närapå använt vilken färgslatt som helst som fanns tillgänglig. Bara den hade en någorlunda likhet med den som valören senast trycktes med. Resultaten blev en fluktuation av mer eller mindre orena nyanser. För att bättre återge de förekommande nyanserna på 12 öre tandning 13 behövs en uppdatering i nästa Facit.

Nils Westberg var på sin tid en av Sveriges främsta och mest respekterade filatelister och en stor kännare av lösenemissionen. Under ett föredrag på Sveriges Filatelistförening i december 1941 presenterade han tandning 13-utgåvornas nyanser och upplagor. För 12-öringarnas del ansåg han att det behövdes åtta nyanser för att täcka in alla färgschatteringar.

A-nyansen är något av en filatelistisk kameleont, i varje fall om man ska tro äldre kataloger och handböcker. ”Brunaktigt röd”, ”matt brunaktigt orange” eller ”ljus brunaktigt röd” är några exempel på dåtidens nyansbenämningar.

Gemensamt för samtliga var ändå kulören ”brunaktigt”. Sedan 1965 (SFF:s katalog) och 1985 (Facit) kallas a-nyansen för enbart ”mattröd-blekröd” i

katalogerna. ”Brunaktigt” har av någon anledning försvunnit i katalogtexterna, men... definitivt inte som färginslag på nyansen i verkliga livet.

I nästa Facit Special Classic kommer a-nyansen att rubriceras som: ”brunaktigt mattröd-blekröd”. Ett återinförande som nog får Nils Westberg att le i sin himmel. Det var sannolikt han som någon gång på 1930-talet observerade och betecknade det bruna inslaget.

Även **d-nyansen** kommer att revideras till nästkommande katalog. I dagens Facit beskrivs d som ”mörkröd-röd (8-5)”, vilket är i sin ordning. För att fånga upp den stora gruppen av samma nyanser i svagare färgstyrkor behövs en ny littera. En lämplig uppdelning blir då: d¹ mörkröd-röd och d² blekröd-mattröd, se vidare på nästa sida.

a brunaktigt mattröd-blekröd (5-3) 1882.

b orangeröd (6-4) 1884.

c blekt orangeröd (4-3) 1885.

d¹ mörkröd-röd (8-5) 1888.

d² blekröd-mattröd (4-3) 1888.

e röd, gulakt paper (7-5) 1890.

d¹ mörkröd.

d¹ röd.

d² blekröd.

d² mattröd.

Tänkvärt är att Nils Westberg på sin tid delade in de röda märkena (på vitt papper) i tre olika nyanser: högröd, röd och ljusröd. Bilderna ovan visar d¹ och d² i typiska färgstyrkor.

När vi ändå har 12 öre tandning 13 i kikarsiktet passar det bra att titta lite närmare på valörens specifikationer och variantutbud. Den första leveransen som omfattande 1794 otandade 100-ark togs emot på frimärksförrådet 13 december 1882. Efter sedvanlig kontrollräkning och kvalitetsbesiktning perforerades de även där. Sedan den 1 oktober 1877 hade man från firman Rundlöf & Co införskaffat ett perforeringsverktyg i tand-

ning 13, avsett enbart för lösenfrimärken. All perforering hade sedan 1 februari 1864 utförts på frimärksförrådet av säkerhetsskäl.

Avstämplingar från 1882 på 12 öre tandning 13 är synnerligen sällsynta. Även exemplar stämplade 1883 är mycket ovanliga. Anledningen är att en hel del fintandade exemplar fanns kvar på postkontoren de första åren in på 1880-talet. Tandning 14-upplagan hade tryckts i 1,5 miljoner exemplar, vilket var lösenemissionens största upplaga ditintills. Behovet och förbrukningen av 12-öringar var inledningsvis inte så stor som man hade kalkylerat med.

Korrekturavdrag.

Normalprov.

Färdiga märken, perforerade på frimärksförrådet.

Mittmärket med kort fotstreck på "L" i "LÖSEN" från position 54 i arket. Kort fotstreck på "L".

Tryckningen. Inför en stundande tryckomgång var det praxis att ta ett korrekturavdrag för kontroll av tryckkvaliteten. Avdraget gjordes oftast i svart färg då den bäst återgav tryckdetaljerna. På korrekturavdraget, eller "arbetsavdraget" som tryckpersonalen själva kallade det, kunde man se var upplappningar behövde göras för att uppnå ett jämnt tryck.

12-öre lösen bjuder även på en mängd olika varianter där plåtfelet "kort "L" i "LÖSEN" är det mest omtalade. Defekten uppstod redan under framställningen av plåtmaterialet då en fällning i originaltryckplåten skadades. Något föremål, förmodligen ett verktyg, orsakade ett kapat "L" och

en bruten underliggande ram. När originalplåten därefter fälldes ut till tryckplåtar reproducerades även skadan. Plåtfelet finns på alla tryckta ark i position 54.

"Öppet hörn" i position 80 är en stor och iögonfallande variant där en ansenlig del av nedre delen av höger ytterram saknas. Vid en första anblick skulle man kunna misstänka att det rör sig om en upplappningsmiss. Då avvikelserna förekommer på flera nyanser, i båda tandningarna, pekar det mesta mot en tidigt uppkommen plåtskada. Så vitt jag vet har varianten aldrig tidigare omnämnts. En spännande avart som säkert kommer att ge variantjägarna en och annan aha-upplevelse.

Varianten "Öppet hörn" återfinns på varje ark i position 80. Ett frappant plåtfelet där en stor del av ramen saknas i nedre högra hörnet. Defekten uppstod redan på tandning 14-tiden.

Till vänster "Knä" på 1:an från position 10. Därefter skadad rosett i övre vänstra hörnet från position 65.

Vita fläckar finns det gott om på 12-öres-arken. Fläckarna är ofta typfel som återkommer i samma positioner, både i tandning 14 och 13. Till vänster ses en rejäl vit fläck från pos 93 på tandning 14. Mittmärket är

också från pos 93 men i tandning 13. Att fläcken är mindre här beror på en flödigare färg som tryckts med mjuk däckel. Märket till höger har en stor vit fläck över "E" i "ÖRE" (position 34).

Som tidigare nämnts kan man hitta en stor mängd varianter och avvikelser på det tryckta 12-öresarket. Alla varianter som beskrivits i artikeln fanns redan på tandning 14. Av det kan man dra några slutsatser: Samma tryckplåt har använts till samtliga 12-öres lösenfrimärken. Plåten har uppenbarligen drabbats av flera skador på ett tidigt stadium. Ett flertal av dessa kan rentutav härstamma från plåtframställningen då klichéer och så kallade "kakor" reproducerades via matriser och galvaniska fällningar. Ett förhållande som återigen vittnar om en slarvig hantering redan under framställningsskedena.

En ganska vanlig variant på tandning 14 är L5 v2 "Öppet "O" i "TOLF". Den lyser dock med sin frånvaro på de 13-tandade arken, åtminstone på de som jag har fått möjlighet att studera. Mycket talar för att varianterna med sitt stympade "O" är ett resultat av slarviga underarbeten (upplappningar). Även delvis saknade och diffusa ramlinjer förekommer relativt ofta på 12 öre i tandning 14. Återigen... en nonchalans och försumlighet i framställning och produktion som är signifikant för hela lösenemissionen.

Tryckeriets faktor kan inte alltid ha känt sig nöjd med sina lösentryck. Man ska dock komma ihåg att lösenfrimärkena mestadels framställdes i mån av tid vilket oftast var efter att dagens ordinarie

trycksessioner avslutats. Man kan förstå att den trötta och slitna tryckpersonalen inte alltid var på tå vid dessa tillfällen. Portomärkena, som de kallades vid tiden, sågs ju inte heller som fullvärdiga frimärken. I mina ögon är lösenutgåvorna oerhört intressanta då mycket återstår att upptäcka, systematisera och även nyansera vilket jag hoppas denna artikel i viss mån bidragit till.

Slutligen några ord om nyanser och färgåtergivning i tryckta publikationer. Det är svårt för att inte säga omöjligt att exakt återge de genuina färgnyanserna på artikelbilder. Såväl skannrar som tidningar har sina begränsningar att reproducera färgnyanser korrekt. Bilderna ger förhoppningsvis ändå en hyfsad uppfattning, särskilt skillnader sinsemellan då flera nyanser visas samtidigt.

Peter Lorentzon / Expertrådet

Referenser:

- Expertrådet
- Olle Pettersson - Stockholm
- Riksarkiven i Arninge och Marieberg
- Tomas Olsson – Vällingby – Leveranser lösen i tandning 13
- Sveriges Frankotecken 1855–1905
- Facit Classic Special 2022

3-strip i tandning 14 där det första och i synnerhet det högra märket har varianten "öppet "O" i "TOLF". Observera även de tunna diffusa ramlinjerna i övre marginalerna. Arket är tryckt med hård däckel, något som oftast den erfarna tryckaren bemästrade.

Expertrådet informerar

Expertrådet samlades den 27 oktober 2021 på Postmuseum för ett första fysiskt möte efter pandemin. Samtliga medlemmar deltog. Medlemmarna består idag av Helena Obermüller Wilén, Göran Heijtz, Olle Pettersson och Peter Lorentzon (ordförande). Karl Arne Norsten och Sören Andersson är representanter från SFHF, Sveriges Frimärkshandlareförbund.

På Sveriges Filatelistförbunds hemsida (under fliken ”Förbundet”) står mer att läsa om Expertrådet och dess uppdrag.

Utdrag från senaste Expertrådsmötet:

Ur § 4. Fler intygsskrivare behövs. Några namn diskuterades som ordföranden dessförinnan hade haft några inledande samtal med. Rent allmänt ansågs att nya intygsskrivare kan vara specialiserade på mindre områden. Rådet var eniga om några personer som kommer att föreslås till SFF:s styrelse.

Ur § 5. Under avsnittet ”Bedömning av frimärkta försändelser” från kvalitetsnormerna i Facit, beslutade rådet föreslå att bedömningen med siffror tas bort. Bedömningskriterierna anses inte var särskilt lyckade och används sällan.

Ur § 6. Beslöt om ett tillägg i normen för ”mycket gott exemplar” där det anges att frimärken från 1877

och senare med en kort tand och minst 5 i centrering och 4–5 i stämpel/gummering ska klassas som 3 (mycket gott exemplar).

Ur § 8. Nyanserna på 12 öre Lösen i tandning 13 diskuterades. En revidering av några av valörens nyanser kommer att göras till nästa Facit Special Classic. En separat artikel och ett tillkännagivande om nyansändringarna finns i detta nummer av Filatelisten.

Ur § 9 Nyanserna på Landstorm II diskuterades. Rådet beslutade att dessa ska ses över så de blir samstämmiga med nyanserna på Lösen i tandning 13.

Ur § 10 Manipulerat och tveksamt utbud på främst Tradera diskuterades. Det uttrycktes oro över vissa säljares utbud av främst klassiskt material där allvarliga fel och defekter inte angavs i beskrivningen.

Ur § 12 Flera donationer från samlare och auktionsfirmor redovisades. Rådet tar tacksamt emot falska eller manipulerade objekt. Syftet är att de kommer bort från marknaden.

Peter Lorentzon
Ordförande

Introduktion till frimärkssamlande 30:-/styck – inklusive frakt 54:-

(20 procent i rabatt vid 10 eller fler - kontakta kansli@sff.nu)

En 16-sidig skrift av Bo Dahlner. Ur förordet: Den här skriften har tillkommit för att underlätta förståelsen av filatelisternas olika fackuttryck. När vi skickar ut våra auktionshäften så måste vi förkorta vår information vilket för oinvidga kan verka förvirrande. Här beskrivs de vanligaste förkortningarna som alla frimärkssamlare kan ha glädje av att känna till.

Vi tillämpar förskottsbetalning som sker till förbundets bg 568-1580

Ange Introduktion på talongen samt gärna ditt medlemsnummer.

Sveriges Filatelistförbund, Glasfibergatan 8, 2 tr, 125 45 Älvsjö. Tel. 073-203 02 00, e-post: kansli@sff.nu.

Läs mer om SFF:s böcker: <http://www.sff.nu/litteratur/>

The
Circular
Market

TRADERA™

Nå ut till flera på Tradera!

Med över 3 miljoner medlemmar utgör vi Sveriges största cirkulära marknad. När du lägger ut dina frimärken på Tradera ökar helt enkelt chansen att du får dem sålda på ett snabbt och smidigt sätt. Inom kategorin Frimärken finns nu också attribut som ska göra det enklare för dig som säljare att veta i vilken kategori som din annons ska publiceras. Attribut gör det även lättare för dig som köpare att hitta specifika frimärken.

Vi ses på Tradera!

TRADERA™

VYKORTSGALLERIET Nr 83

Av John Fritz

I förra galleriet visade jag kort tecknade av signaturen T.R.N. Thorvald Rasmussen, känd bland annat för sin tolkning av Kolingen. I min värld var Albert Engström först med kolingen, något som jag skrev om i förra galleriet, men det får naturligtvis vara fritt fram för alla samlare att tolka detta.

Hur som helst så blir det denna gång kort av Albert Laurentius Johannes Engström född 12 maj 1869 på Bäckefalls gård i Lönneberga församling. Föräldrarna var lantbrukare, men på grund av de magra nödåren i början av 1870-talet så fick gården säljas, och fadern började 1874 vid den nyligen öppnade järnvägslinjen Nässjö–Oskarshamn, först som stationsmästare i Bohult, och sedan som stationsmästare i Hult utanför Eksjö.

Här växte den unge Albert upp. Det karga och steniga Småland med sina skogar, torp och gårdsgårdar satte en evig prägel på Albert både i hans måleri och författarskap, för han blev lika driven i sitt tecknande som i sitt skrivande. Han tog 1888 studenten i Norrköping, och det var där som han

läorde känna en av hamnbusarna Pelle Långlata, som senare fick stå som förebild till Kolingen, och många av hamnbusarna och sjåarna fick med tiden stå som förebilder till Engströms figurer.

Albert beskrev sig själv som en som fuskade sig fram i livet, men sanningen är nog att han var mycket intelligent, och studerade både på Uppsala och Göteborgs universitet. Han var språkbegåvad, och läste både latin och grekiska, men när han under ett års studier på Valands konstskola under Carl Larsson fick han rådet att sluta studera språk och helt ägna sig åt konsten. Han flyttade efter Valand upp till Stockholm och blev där livslång vän med bland annat Heidenstam, Fröding, Bruno Liljefors, Anders Zorn och inte minst Carl Larsson som han blev vän med redan i Göteborg. År 1902 köpte Albert ett litet hus ute i Grisslehamn nere vid vattnet, och där fick han en fristad och den stillhet han behövde för att skriva och måla i lugn och ro.

Att jag tidigt intresserade mig för Albert Engström beror på en anknytning till vår släkt. På min mors sida var dom tolv syskon, min mamma var yngst, men äldst i syskonskaran var en syster född år

Detta självporträtt av Albert är ett reklamvykort utskickat av Albert Bonniers förlag i Stockholm, och där man på baksidan på kortet kan beställa Albert Engströms samlade berättelser.

Alberts ateljé på en klippvall ute vid havsbandet. Gården Augustberg låg cirka 500 meter från ateljén och där bodde han och hustrun Sigrid från 1902 till 1916 då gården blev familjens sommarställe.

1900, hon hette Karin Dahlstrand och flyttade som 15-åring från hemmet i Forserum upp till Stockholm för att arbeta i familj.

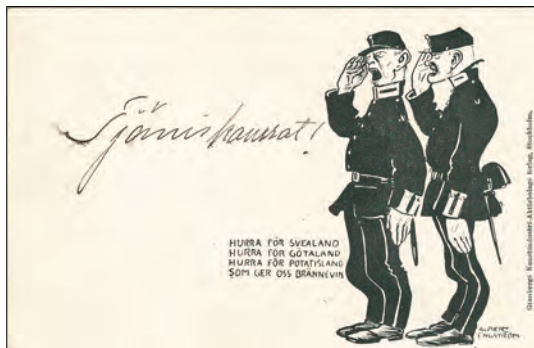
Ganska snart fick hon anställning hos Engström som hushållerska ute i Grisslehamn, och på 50-talet berättade hon för oss därhemma om sina möten med Carl Larsson, Zorn och Liljefors. Jag var för liten för att förstå vilka dom var, men som vuxen

ångrar jag att jag inte frågade ut henne mer medan hon fortfarande levde, hon gick bort 1986, men vi människor är ju tyvärr alltid efterkloka.

Men nu över till korten, som jag hoppas skall locka mer deltagare att samla på Albert Engström.

Gruss Aus John

e-mail: grafzeppelin17@hotmail.com

Engströms militära karikatyrer är lika fantastiska som hans teckningar av Kolingen och Bobban. Närheten till regementet i Eksjö och övningsplatsen i Hultsfred hade nog haft sin påverkan.

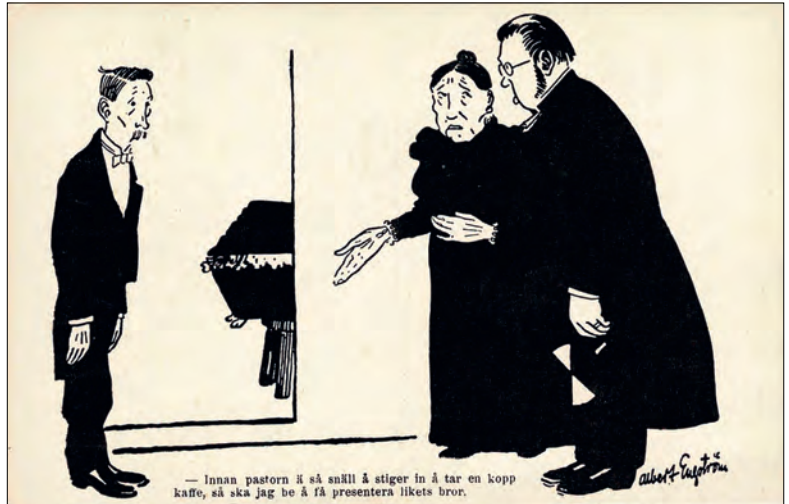
Många av de kort som Albert tecknade är också försedda med en slagfärdig text, som på detta kort från år 1903. Många av hans kort framställdes i ateljén i Grisslehamn.

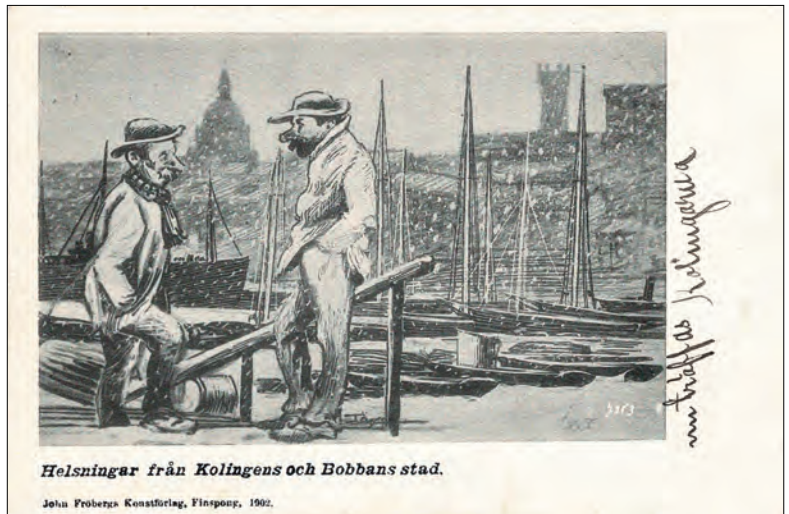
Hans militära figurer är lätta att känna igen, de är oftast lite krokiga och spetsiga i sin framtoning. Ett härligt motiv från 1902, kanske från Hultsfreds slätt.

Alberts kanske mest kända figur är nog trots allt Kolingen, denna gentleman i trasor som figurerar i de mest skilda sammanhang, som här på någon typ av Vallentinkort.

Ett fint exempel på Engströms slagfärdiga texter, som ofta fanns på hans kort. "Innan pastorn ä snäll å stiger in å tar en kopp kaffe, så ska jag be å få presentera likets bror." Utgivet av Albert Bonniers förlag cirka 1905.

Detta kort från 1902 är däremot utgivet av Fröberg's förlag i Finspång, och visar en vy av vad som kan vara Norrköpings hamn där de båda hamnsjåarna som var förebilder till Kolingen och Bobban arbetade. Motivet kan också föreställa stadsgårdshamnen i Stockholm.

Albert var i hela sitt liv intresserad av jakt, något som avspeglar sig i många av hans motiv. I Grisslehamn jagade han ofta säl från sin kajak, här har det dock inte gått så bra, "Så skjut dig då själv din jäkel!" lyder texten efter jägarens bom.

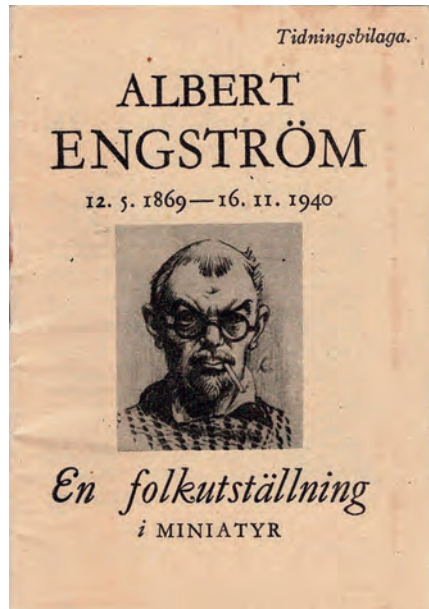
Här poserar Albert Engström med gevär i hand och havskajaken uppdragen på en klipphäll. Han lär ha varit en flitig jägare med säl och sjöfågel som främsta byte. Kortet postgånget 1909, Albert var då 40 år och i sin mest produktiva period.

Detta är ett härligt kort som Engström tecknade till Pressens Vecka 1901. Dessa gavs ut som stöd till svenska publicisters pensionsförsäkringar. Motivet har Albert hämtat från den tyska sägnen om råttfångaren från Hameln.

Albert startade skämttidningen Strix som han gav ut åren 1897–1924, då den slogs ihop med tidningen Söndags-Nisse. Strix betyder uggla på latin, och det var Alberts smeknamn under studietiden. Detta ovanliga reklamvykort från 1903 visar dåtidens ledande skämttidningar.

Detta är inget vykort, utan en liten tidningsbilaga som gavs ut 1941, året efter att Albert gått ur tiden. Bilagan gavs ut i samband med minnesutställningen på Nationalmuseum där man i åtta salar ställde ut hela 1000 alster av Engström. Den lilla bilagan i småkortsformat innehåller 30 sidor med hans verk.

Den 28 juli 1896 gifte sig Verner von Heidenstam på Blå Jungfrun utanför Öland, och många av dåtidens kändisar var inbjudna till bröllopet, däribland Albert Engström. Han står i mitten längst bak på höger sida.

- Nr. 1 Brudgummen v. Heidenstam.
 ,, 2 Bruden Olga M. Wiberg.
 ,, 3 Gustav Fröding.
 ,, 4 Komminister Askling.
 ,, 5 Albert Engström.
 ,, 6 Skriftställaren Per Hallström.
 ,, 7 Frödings syster.
 ,, 8 Dr. Helmer Key.
 ,, 9 Redaktör Edv. Alkman
 ,, 10 Greve Mörner.
 ,, 11 Dr. Wohlin.
 ,, 12 Per Staaff.
 Acee Andersson.
 Gustaf Ankarerona
 Greve F. U. Wrangel
 Fru Acee Andersson
 Grevinnan Birger Mörner
 Frk. Wiberg.

Kolingen familjelif.
 Kolingen: — Hur fadren kan du ge dig till å gå å köpa mat, när du vet att det inte finns en droppa brännvin i huset?!

Albert Engström hade familj, hustrun Sigrid, född Sparre, och tre barn. Kolingen hade tydligen också familj, och när hustrun kommer hem med mat utbrister han: "Hur fadren kan du ge dig till å gå å köpa mat, när du vet att det inte finns en droppa brännvin i huset?" Notera att den lille leker med en tom brännvinsflaska.

På kortets baksida står uppräknat vilka gästerna var, och de flesta av dem är utmärkta med en siffra. Fotot är dock inte taget på Blå Jungfrun, utan förmodligen i Oskarshamn före eller efter avfärden. Man ser att det är en större hamn med en del industrier i bakgrunden.

Kolingen, denna gentleman i trasor får bli symbol för de tecknade korten. Här uppvaktar han med vad som ser ut som en blandning av ris, blommor och vedträn. Kolingen och hans vän Bobban var figurer som på sin tid var kända i varje svensk hem. Alberts brännvinshumor vore kanske inte lika gångbar i dag.

Avslutar de tecknade korten med en bild på Kolingens vän Bobban som till damen i lumpboden klagar på att det var ohyra i den inköpta begagnade rocken. När man läser texterna på Engströms kort ser man vilken ordkonstnär han var.

En dryg halvmil nordost om Eksjö ligger naturreservatet Skuruhatt och Skurugata, Skuruhatt är med sina 334 meter över havet en av Smålands högsta punkter, och där har man rest en minnessten med en av de mest kända texterna som Engström skrev. Platsen är helt fantastisk, och väl värd att besöka, och då även vandra i ravinen Skurugata nedanfö.

Så småningom tog livet slut även för Albert, och den 16 november 1940 avled han på S:t Görans sjukhus i Stockholm. Dom sista åren i sitt liv led han av en ögonsjukdom vilket försvårade hans arbete, och han drabbades också av magcancer som också tog hans liv. Kortet visar hans pampiga gravsten på Hults kyrkogård, där han vilar tillsammans med sina föräldrar.

Nya frimärksutgåvor från Norden

Perioden 17 december – 3 februari

Sverige 13 januari

Povel Ramel 100 år

Fem märken i valören för inrikes brev. Utges i häfte med tio märken om fem motiv. Illustration: Povel Ramel och Carina Länk. Design: Carina Länk. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing.

Drottning Silvia 2022

Ettärke i valören 26 kronor. Utges i rullar om 100 märken. Foto: Anna-Lena Dahlström. Design: Daniel Bjugård. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing.

SIS 100 år

Ettärke i valören för inrikes brev och fem märken i valören 26 kronor. Märket för inrikes brev utges i rullar om 100 och de övriga i häften om fem märken med fem motiv. Illustration och design: Gustaf Öhrnell Hjalmars. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing.

Danmark 3 januari

H.M. Drottning Margrethe II – 50-års regeringsjubileum

Tre märken i valören 12 kronor. Utges i miniark. Fotoförlaga: Rigmor Mydtskov och Tine Harden. Heraldik kungavapnet: C. Achton Friis. Teckningar: Martin Mörck. Grafisk design: Ella Clausen. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing.

Ordspråk

Fem märken i valören 12 kronor. Utges i häfte om tio märken med fem motiv. Design: Ella Clausen. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing.

Astronomi

Fem märken i valören 36 kronor. Utges i häfte om tio märken med fem motiv. Design: Ella Clausen. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing.

Norge 3 januari

Roald Amundsen 150 år

Två märken i valören Inland 20 gram och 46 kronor. Foto: Nationalmuseet/Commons. Design: Magnus Rakeng. Tryck: Offset hos Joh. Enschedé Security Printing. Utges i ark om 50 märken. Upplaga: 550 000 respektive 350 000 märken. NK 2067–2068. Motiven på utgåvan var inte tillgängliga vid pressläggningen.

17 januari

Posten 375 år

Två märken i valören Inland 20 gram. Foto: Aksel Jermstad. Design: Camilla Kvien Jensen. Tryck: Offset hos Joh. Enschedé Security Printing. Utges i häften om tio märken med fem av varje. Upplaga: 570 000 av vardera märke. NK 2069–2070. Motiven på utgåvan var inte tillgängliga vid pressläggningen.

Färöarna 3 januari

Frankeringsetiketter – Offentliga transporter

Fyra etiketter i valören 19 kronor. Konstnär: Janus Guttesen. Tryck: Flexoprint hos Limo Labels, Danmark.

14 januari

H.M. Margrethe II – 50 år som drottning

Ett märke i valören 50 kronor. Utges i miniark. Design och gravyr: Martin Mörck. Tryck: Offset och ståltryck hos La Poste, Frankrike.

Finland 19 januari

Fazer Blå 100 år

Ett frimärke i valören inrikes fixvärdemärke. Utges i ark om tio märken. Design: Paula Salviander. Tryck: 5/4 offset hos Joh. Enschedé Security Printing. Upplaga: 1,5 miljoner märken.

Trevlig vår!

Två frimärken i valören inrikes fixvärdemärken. Utges i ark om tio märken. Design: Minna Lehväslaiho. Tryck: 5/4 offset hos Joh. Enschedé Security Printing. Upplaga: Två miljoner märken.

Kompisgrejer

Fem frimärken i valören inrikes fixvärdemärken. Utges i ark om tio märken med fem av vardera motiv. Design: Leena Kisonen. Tryck: 5/4 offset hos Joh. Enschedé Security Printing. Upplaga: En miljon märken.

Åland 1 februari

Veterantraktorer II

Två märken i valörerna Lokalpost och 3,50 euro. Foto: David Lundberg. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing. Upplaga: 90 000 märken.

Frankeringsetiketter – Hundra år av egensinne

Fyra märken i valören 2 euro. Konstnär Annika Rehn Zetterqvist. Tryckeri: Walsall.

Grönlands utgivningsprogram 2022 tillkännages först strax före jul.

Här presenteras Facits numrering av nya svenska utgåvor. Vi reserverar oss för senare ändringar.

Datum	Utgåva	Beskrivning	Valör	Facit nr
2021-10-22	Czeslaw Slania 100 år Czeslaw Slania 100 år	Czeslaw Slania Block	100:-	3392 BL54
2021-11-11	Trädgårdstomtarnas jul	Tomte med stjärna	Julpost	3393
	Trädgårdstomtarnas jul	Fåglar och rosett	Julpost	3394
	Trädgårdstomtarnas jul	Tomte med 3 strumpor	Julpost	3395
	Trädgårdstomtarnas jul	Fågel med lykta	Julpost	3396
	Trädgårdstomtarnas jul	Tomte med julklappar	Julpost	3397
	Trädgårdstomtarnas jul	Två sittande tomtar	Julpost	3398
	Trädgårdstomtarnas jul	Två stående tomtar	Julpost	3399
	Trädgårdstomtarnas jul	Ekorre	Julpost	3400
	Trädgårdstomtarnas jul	Harar och ljus	Julpost	3401
	Trädgårdstomtarnas jul	Tomte och mus	Julpost	3402
	Trädgårdstomtarnas jul	Vinterträd	Brev	3403
	Trädgårdstomtarnas jul	Häfte 2 x 5 (3393-3402)		SH128
	Ut och njut!	Ryggsäck och termosar	Brev	3404
	Ut och njut!	Handskar på stavar	Brev	3405
	Ut och njut!	Kälke	Brev	3406
	Ut och njut!	Skridskor och isdubbar	Brev	3407
	Ut och njut!	Kängor	Brev	3408
	Ut och njut!	Häfte 1 x 5 (3404-3408)	Brev	SH129

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

Facit Sverige 2021 399:- plus frakt

(ord. pris 450 kronor plus frakt)

Katalogen med alla Sveriges frimärken presenterade i färg

Nyheter:

- Sveriges järnvägsfraktmärken
- Sveriges helsaker – uppdaterad
- Gåva från PostNord medföljer
- Hård pärm

Facit Special Classic 2022

399:- plus frakt

(ord. pris 500 kronor plus frakt)

Facit Special Classic 2022 är på 504 sidor och innehåller Nordens alla frimärken fram till 1951 med varianter och är inbunden i hårt omslag

Vi tillämpar förskottsbetalning som sker till förbundets bankgiro 568-1580

Ange Facit Sverige 2021 och/eller Special Classic 2022 på talongen samt ditt

medlemsnummer och mobilnummer. Sveriges Filatelistförbund, Glasfbergatan 8, 2 tr, 125 45 Älvsjö. Tel. 073–203 02 00, e-post: kansli@sff.nu.

Porto: 79:-/bok eller 120:- för båda. För boende i Norden utanför Sverige tillkommer ytterligare 90:- i porto per bok

Läs mer om SFF:s böcker: <http://www.sff.nu/litteratur/>

Sålt på Skanfil's Moldenhauer-auktion nr. 80:

NOK 63.960,- inkl. prov.

NOK 61.500,- inkl. prov.

NOK 23.985,-
inkl. prov.

NOK 52.890,-
inkl. prov.

NOK 35.670,- inkl. prov.

NY SÄLJSUCCÉ !

VILL DU FÅ LIKANDE BUD PÅ DINA FRIMÄRKEN?

Inlämningar till nästa Skanfil's Moldenhauer-auktion mottages fortlöpande.
Kontakta Caspar Moldenhauer på +47 458 34 791 / caspar@skanfil.no.

SKANFIL
Sverige ab

www.skanfil.no Danmarks-Bärby 32, 755 98 Uppsala / 08-26 27 33 / [sverige@skanfil.no](mailto: sverige@skanfil.no)

All världens frimärksländer

Österrike

Vi är säkert många som kommer ihåg nyårsdagar då vi inlett det nya året med en ordentlig dos Österrike: konserten med wienerfilharmonikerna som har sänts på teve sedan 1975.

På det musikaliska området har Österrike producerat mängder av riktigt stora namn eller vad sägs om kompositörer som Haydn, Mozart eller Schubert?

För den kulinariskt lagde associeras Österrike nog med wienerschnitzlar och mumsiga sachertårter. Men det var också Österrike som var födelseort för en av världens värsta massmördare: Adolf Hitler. Han kom ju med tiden att styra även sitt forna hemland när det ingick i det stortyska riket.

En titt på historiska kartor från tiden före första världskriget visar att det österrikiska kejsardömet omfattade enorma områden i centrala och östra Europa samt stora delar av Balkan. Historiskt sett har Österrike försvarat Europa mot det Osmanska väldets expansion i Europa.

Första världskriget fick förödande konsekvenser för det österrikiska imperiet som delades upp i ett stort antal självständiga nationer. Landet omvandlades till republik och man hade en kämpig början som småstat med inflation och stora ekonomiska problem liksom i många andra europeiska länder. År 1933 blev Dolfuss förbundskansler och han introducerade en mycket auktoritär regim. Den passade dock inte de nazistiska krafterna i landet och kanslern mördades år 1934.

Hitlers ockupation av Österrike inleddes den 12 mars 1938 och den väckte stor entusiasm bland många medborgare. Landet blev nu en del i det stortyska riket och döptes om till Ostmark. Världskriget slutade med att de allierade makterna ockuperade landet. Detta frimärke gavs ut i den sovjetiska zonen år 1945.

Först 1955 upphörde ockupationen och Österrike blev nu en neutral stat som förband sig att aldrig någonsin ansluta sig till Tyskland. Den politiska utvecklingen i Europa har dock medfört medlemskap i EU och euron infördes som valuta den 1 januari 1999. Dessförinnan hade man haft valutan schilling (= 100 groschen).

Österrike av idag är framgångsrikt på många områden men det är kanske främst landets alpina regioner som drar till sig många svenskers intresse. Här finns alldeles utmärkta skidanläggningar och turistindustrin har alltid haft stor betydelse för landets ekonomi. Sommartid är det många som tycker om av vandra i de imponerande alpmiljöerna.

Österrike var ett av de riktigt tidiga frimärksländerna. År 1850 kom de första frimärkena med valörer i kreuzer. De hade inget landsnamn utan enbart texten KK POST-STEMPEL. KK är förkortningen av Kejsarlig-Kunglig eftersom frimärkena användes både i kejsarriket Österrike och i kungariket Ungern. Senare tyckte man att det räckte med kejsare Franz Josefs porträtt som i det här visade exemplet.

På 1920-talet introducerades graverade frimärken och under de kommande åren kom det mängder av mycket vackra frimärken. Många av dessa frimärksserier hade tillägg för välgörande ändamål. Denna utgivningspolitik fortsattes även efter andra världskriget. Oftast bestod utgåvorna då av enkelmärken.

Från 1938 till 1945 användes tyska frimärken även i Österrike och att samla dessa frimärken med tydliga österrikiska poststämplat är en populär specialitet.

Österrike har haft en mycket omfattande frimärksutgivning och i nuläget uppgår antalet vanliga frimärken till cirka 3 600. Till detta kommer ett stort antal frimärken utgivna för ockuperade områden och liknande. Österrike var tidigt ute med att erbjuda "personliga" frimärken vilket innebär att privatpersoner, föreningar och företag kan beställa frimärken med sina egna motiv (inom vissa gränser skulle jag förmoda). Dessa "personliga" frimärken listas inte i våra vanliga kataloger vilket kan vara en förklaring till att man inte hittar vissa frimärken i en katalog.

Österrike tillhör de länder som på senare tid har experimenterat med sina frimärken. De har tryckts på olika material, haft märkligt utseende eller överdrivet spännande motiv. Uppenbarligen har allt detta gjorts för att öka försäljningen till både vanliga kunder och frimärkssamlare.

Österrike var länge en mycket aktiv spelare på postområdet i Levanten. Man hade egna postkontor på orter som Jerusalem eller Jaffa i Palestina och man gav ut speciella frimärken för dessa postkontor. Även på Kreta fanns det österrikiska postkontor med egna frimärken. Det är valören i centimes som avslöjar ursprunget.

Flertalet frimärken utgivna under andra halvan av 1900-talet är synnerligen prisbilliga och man kan lätt få ihop en omfattande samling till en blygsam kostnad. Detta gäller både postfriskt och stämplat material.

I samband med världskriget gav olika postkontor ut lokala provisoriska frimärken. Här skall jag dock visa ett frimärke som är av helt privat natur och som användes på post från bergshotellet Kesselfall Alpenhaus. Lokalpostfrimärket betalade portot från hotellet till postkontoret i Zell am See. Även hotellet i Moserboden erbjöd sina gäster en liknande service. Dessa privata lokalpostfrimärken från 1926–1927 listas i bland annat Michel.

Detta är egentligen den sista delen i ett projekt som påbörjades för väldigt många år sedan. Jag har hört från läsare som samlat samtliga presentationer under årens lopp och uppenbarligen har de väckt en hel del intresse. Men under de gångna åren har det hänt mycket och det har tillkommit ett antal nya frimärksländer. Det finns därför goda förutsättningar för ett antal kompletterande presentationer.

Christer Brunström

Faktaupplysningar

Statsskick: republik
 Befolkning: 8,7 miljoner
 Språk: tyska
 Huvudstad: Wien
 Valuta: euro = 100 cents
 Filateliservice: AT Post, Collector's Service,
 Steinheilgasse 1, 1210 Wien, Österrike

Historien om ett frimärkspaket

Inbland dyker det upp de mest konstiga föremål i vår frimärksvärld eller vad sägs om det här visade frimärkspaketet som en samlarvän tyckte skulle kunna vara värt en presentation här i SFF Filatelisten. Historien handlar om Signe, Pappa och Bo som vi inte vet speciellt mycket om men låt oss ta allt från början.

För ett 15-tal år sedan hade ett dödsbo i Örebro lämnat in ett större parti frimärken till ett västsvenskt auktionsföretag. Partiet hade delats upp i ett antal lådor med varierande innehåll. Min samlarvän tyckte att en av lådorna hade ett mycket spännande innehåll. Det skulle dock visa sig att han inte var ensam om denna uppfattning och när klubban föll blev priset hela 14 000 kronor.

Efter det att de eftertraktade och förmodligen mest värdefulla objekten hade plockats ut förpåsades lådan till glömskan i ett källarförråd. Under pandemin blev det äntligen tid för samlarvännen att åter intressera för lådans innehåll och det var då han hittade frimärkspaketet. Det hade elegant handskrivna text på baksidan vilket ger oss en hel del information.

Paketet som sådant är ett ganska tjockt fönsterkuvert där vi kan se innehållet presenterat. Här bör genast

läggas till att paketet aldrig har öppnats, varför vi inte vet om det finns ytterligare frimärken eller om tjockleken bara hänger samman med någon typ av utfyllnad.

Även om paketet ser ut att vara mycket professionellt producerat saknar det helt beskrivande text. Vi vet alltså inte hur många frimärken det innehåller.

Paketet har med stor sannolikhet inköpts i New York av en dam som hette Signe. Pappa fick det som gåva på julafton 1928 av Signe under ett besök i New York. Förmodligen är det Signe som klistrat på de tre amerikanska julmärkena från just 1928.

Pappa återvände sedan hem till Sverige och Örebro får man förmoda. Lille Bo hade börjat samla frimärken ordentligt enligt anteckningen på paketets baksida och det blev en av hans julklappar på julafton 1929. Kanske var det Pappa som hade klistrat på tre svenska julmärken från samma år.

Märkligt nog tycks den ordentligt frimärksintresserade gossen Bo inte ha uppskattat gåvan eftersom paketet aldrig öppnades! Möjligen hade han fått andra och mer spännande julklappar, varför frimärkspaketet totalt föll i glömska och först dök upp i januari 2021.

Historien ger oss anledning till några intressanta reflektioner. Vad kan detta paket ha kostat år 1928 när det kanske fanns till försäljning i någon frimärksaffär på berömda Nassau Street i New York som i många år var centrum för frimärkshandeln i USA. Under första delen av 1900-talet fanns det fler än 100 frimärkshandlare på denna lilla gata. Idag återstår endast en traditionell frimärksbutik i hela New York City.

Den legendariske amerikanske frimärksauktionären Herman Herst, Jr. skrev flera böcker om vår hobby och en av dem heter just *Nassau Street* (Sidney, Ohio 1988) och den är fylld med berättelser och anekdoter om dåtidens frimärkshandlare och deras ibland tämligen originella kunder. Men en professionell frimärkshandlare hade nog sett till att paketet hade haft något slags märkning med uppgift om pris och antal frimärken. Då detta saknas helt kan man också tänka sig att paketet inköpts på en loppmarknad för 25 cent eller någon liknande blygsam summa.

Ett närmare studium av de avbildade frimärkena visar att de med få undantag är utgivna under första delen av 1900-talet. Flertalet kommer från olika europeiska nationer men det finns även några enstaka från USA och andra delar av världen.

Med tanke på att frimärken har en tendens att transporteras från kontinent till kontinent (vilket ju för övrigt är själva syftet med frimärken – att betala för transporten av en försändelse från punkt A till punkt B) skulle mycket väl den stora förekomsten av europeiska frimärken i paketet kunna förklaras med den omfattande globala handel som tidiga frimärksgrossister sysslade med.

Var nu detta en god investering när Signe köpte paketet i New York för nu betydligt mer än 90 år sedan? Om vi tänker oss att priset var 25 cent vilket väl 1928 motsvarade en krona eller två tvingas vi konstatera att massvara förblir massvara även efter mer än 90 år. I FACIT-katalogen skulle nog i stort sett alla de frimärken vi kan se värderas med ett M.

Men det återstår ett spänningmoment i sammanhanget – vi vet ju inte om det finns något övrigt frimärksinnehåll. Mycket tyder på att den nuvarande ägaren inte har den minsta vilja att öppna på paketet för att avslöja dess innehåll. Kanske vill han inte utsätta sig för en enorm besvikelse utan i stället drömma om de värdefulla frimärksrariteter som möjligen kan gömma sig i paketets inre?

Christer Brunström

Vi har frimärken från nästan alla **LÄNDER / MOTIV** i lager, ca 220 000 olika! Priser ca 20-40% av katalogvärdet.
Dessutom finns begagnade tillbehör (t.ex. jättefina Schaubekalb från många olika länder) och kataloger (t.ex. Michel olika områden både Europa och utomeuropa) till låga priser.

För dig MED dator och internet   **För dig UTAN dator och internet**

Välkommen till vår sajt för frimärken, och till **Sveriges största utbud**, www.mimir.se!

Välj och vraka bland alla frimärken, sök fram ur vårt lager JUST det du samlar på!

Mimir HB   Tfn 08 - 38 13 23   Fax 08 - 643 22 38   Associerad med
Svartensgatan 6 NB   stamps@mimir.se   AB Philea
116 20 Stockholm   www.mimir.se

Klipp ut och spara!

Posten & Kriget

Del 18 – Hantering av vykort

Vykort kunde ju vara avslöjande på flera sätt. Avslöjanden som den svenska krigsmakten ville undvika. Vyn som visades på ett fotografiskt topografiskt kort kunde ju i detalj avslöja hur terrängen såg ut. Information som man inte ville att främmande makters krigsmakt skulle kunna få kunskap om. Speciellt om kortet var taget från ett kyrktorn eller från ett flygplan.

Det andra var att man inte ville att inkallade skulle avslöja var de befann sig, detta kunde ske om vykortet hem hade en ortstämpel. Det tredje som den svenska krigsmakten ville undvika var möjligheten för främmande makt att koppla samman en ort angiven på vykortet med en postanstaltstämpel. Skälet var att man inte ville att främmande makter skulle få kunskap om var trupp var stationerad.

Det första vykortet vi skall titta på är avsänt från Kalmar 22.6.1940. Det har ett rött stämpelavtryck inom ram med texten: Får befordras POSTVERKET. Inom PCA1 (Post Censur Anstalten) fanns något som kallades sektion U. I början av kriget sändes alla vykort med fotografiska topografiska vykort in till sektion U för godkännande, vilket detta vykort fick.

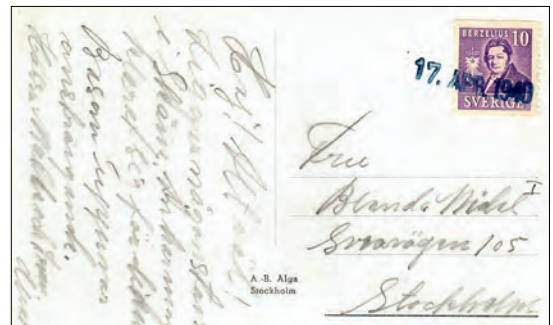
Nu skall vi se på adressidan av ett vykort som är utgivet av firma A.B. Herman Anderssons Bokhandel i Karlstad, firman har skickat in detta vykort för godkännande till Försvarsstaben. Alla topografiska fotografiska vykort nyproducerade efter den 1 september 1940 måste bli godkända innan de utgavs och såldes. Som vi kan läsa av stämpelavtrycket i rött så blev vykortet förbjudet för försäljning, saluhållning och utdelning. Bildsidan på vykortet visade ett parti över Karlstad med en bro över Klarälven.

Nu skall vi titta på två kort, båda avsända av mobiliserade inkallade militärer hem till sina fruar.

Som vi såg tidigare så ville den svenska krigsmakten förhindra informationen om var trupper befann sig. Därför bestämdes att posten från de mobiliserade skulle avstämplas med Postanstaltstämplar. Då det tog tid att tillverka alla dessa fick man hitta på andra lösningar tills man hade fått dessa stämplat.

Här ser vi två exempel på provisorier i form av gummistämpelavtryck där bara datum fanns.

Slutligen skall vi se på ett vykort som har en postanstaltenstämpel och där man med en kniv skrapat bort ortnamnet på bildsidan för att försvåra en koppling mellan stämpeln och ortnamnet.

sannolikt att bortskrapningen skedde hos PCA 2 (PostCensur-Anstalten) i Boden. Nästa avsnitt kommer att handla om hanteringen av militärpost.

Eftersom vykortet var sänt från Morjärv är det mest

Kjell Nilson
SSPD, FRPSL

Sveriges bandfrimärken 1920–1936

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

**Medlemspriset är 280 kronor plus porto
50 kronor, alltså 330 kronor**

**Boken skickas snarast efter betalning
av 330 kronor till bankgiro 568-1580**

**Vid beställning i internetbanken ange
medlemsnummer, bokens namn, antal
exemplar och eventuell mobilnummer.**

**Du kan läsa mer om boken på sff.nu/
bandfrimarken**

Nya Republiken

För flera månader sedan fick jag ett uppslag till en artikel från Olle Håkansson som hade kommit över ett antal stämplade frimärken från Nya Republiken eller Nieuwe Republiek i Sydafrika. Han ville helt enkelt få veta lite om bakgrunden till frimärksutgivningen från denna kortlivade statsbildning som nog endast ett begränsat antal frimärkssamlare känner till.

Från 1886 till 1888 gav Nya Republiken ut hela 95 olika frimärken enligt Stanley Gibbons som kanske erbjuder den mest omfattande katalogiseringen av dessa fascinerande utgåvor.

Två av Olle Håkanssons stämplade frimärken.

För att förstå bakgrunden till bildandet av Nya Republiken måste vi förflytta oss bakåt i tiden till Kapprovinsen i Sydafrika. Hit hade det tidigt kommit många invandrare från Nederländerna och de är kända som boerna. En stor grupp boer inledde år 1838 "The Great Trek" vilket innebar att man lämnade Kapprovinsen och begav sig i nordostlig riktning för att finna en ny hemort.

Det område som man siktade in sig på var Zululand, ett kungarike nordöst om provinsen Natal. Det politiska läget i Zululand var minst sagt komplicerat under stora delar av 1800-talet då olika grupperingar kämpade om makten.

Inledningsvis ville britterna inte blanda sig i boernas aktiviteter och i Zandrivier slöts den 17 januari 1852 ett fördrag mellan britterna och boerna i vilket Storbritannien erkände boernas rätt att ordna sin egen administration i områdena utanför den brittiska intressesfären.

Det skulle dock senare visa sig att upptäckten av diamanter i bland annat Transvaal (= Sydafrikanska Republiken) fick britterna att helt ändra inställning.

Omkring år 1875 började britterna att propagera för en konfederation som skulle omfatta samtliga territorier i Södra Afrika och då naturligtvis under styre från London. Intresset var dock obetydligt från Transvaal (Sydafrikanska Republiken) och Oranjefristaten för att inte tala om Zululand.

Gränsdragningen mellan Sydafrikanska republiken (ZAR) och Zululand var synnerligen oklar och det var just i de norra delarna av Zululand som boerna slog sig ned och började odla upp marken.

Kung Cetshwayo av Zululand spelade en stor roll i historien runt Nya Republiken. Han hade inte bara brittiska intressen att försvara sig mot utan även lokalt i Zululand fanns det starka krafter som ville ta över ledningen av landet. Cetshwayo avled plötsligt den 8 februari 1884. På sin dödsbädd uttryckte han sin önskan att hans då 16-åriga son Dinizulu skulle efterträda honom. Varken britterna eller lokala ledare tyckte att detta var ett lyckat val. Risken för en omfattande konflikt i Zululand var överhängande.

År 1879 hade brittiska styrkor besegrat Zululand i ett kortare krig och som en följd av detta delades riket upp i 13 mindre områden. Ett av dessa områden var just den norra delen av Zululand där boerna i allt större utsträckning tog över land efter en överenskommelse med kung Cetshwayo. Zuluerna förstod snart att överenskommelsen var till deras nackdel men efter kungens död insåg Dinizulu och andra medlemmar i den kungliga familjen att man behövde boernas stöd för att kunna kröna Dinizulu till kung och för att förhindra ett förödande inbördeskrig.

Det var i detta läge som Nya Republiken utropades den 16 augusti 1884. Republiken omfattade då en yta på 11 200 km² och byn Vrijheid utsågs till huvudstad. Den nya administrationen fick omgående omfattande stöd och hjälp från grannen Sydafrikanska republiken (ZAR).

Boerna nöjde sig inte med ett eget rike utan man proklamerade att hela Zululand var ett protektorat under deras styre. Detta var något som varken zuluerna eller britterna kunde acceptera. Förhandlingar mellan ledningen för Nya Republiken och britterna ledde till en överenskommelse den 22 oktober 1886 enligt vilken britterna erkände Nya Republiken, men samtidigt tog man över hela protektoratet och boerna förlorade därmed tillgång till hamnen i St. Lucia Bay.

Redan i augusti 1884 hade man utsett en postmästare i Nya Republiken och posten transporterades från Vrijheid till staden Utrecht i Sydafrikanska republiken, grannlandet i norr, där den frankerades med frimärken utgivna av ZAR. En annan postlinje förband Vrijheid med staden Dundee i provinsen Natal. Inledningsvis höll postkontoret i Vrijheid till i ett tält men senare kunde man flytta in ett eget hus. Frimärken från både ZAR och Natal fanns till försäljning på postkontoret i Vrijheid som var det enda i den nya staten.

Nya Republikens första egna frimärken gavs ut i januari 1886. Poststämplarna var ovala och har stadsnamnet antingen som Vrijheid eller Vryheid. Framärkena trycktes lokalt och ett åt gången på redan gummerat papper som hade importerats från Europa och det var förmodligen redan tandat när det levererades till myndigheterna i Vrijheid. Leverantören var P. Davis & Son i Pietermaritzburg.

Frimärkena trycktes sedan med en stämpel med möjlighet att variera valör och datum och man tycks ha producerat nya frimärken allt efter att behov uppstod. Stanley Gibbons har valt att dela upp Nya Republikens frimärksutgivning i två större grupper. Den första gruppen består av märken med tryckdatum. I en undergrupp har frimärkena dessutom försetts med statsvapnet i relieftryck. Dessutom trycktes märkena på både gulaktigt papper och blått granitpapper. Dessa märken med valörer från 1 penny till 30 shillings trycktes i ett stort antal upplagor från den 7 januari 1886 till den 20 januari 1887.

Under perioden januari–mars 1887 kom ytterligare upplagor av de olika valörerna men nu utan datum. De två papperskvalitéerna kom till användning och samtliga märken hade relieftryck. Det hör till historien att det nog egentligen endast var valörerna 1 penny och 2 pence som hade någon postal användning även om det förekommer några andra valörer som med stor sannolikhet har använts som brevporto. Syftet med de högre valörerna var att användas som stämpelmärken på lagfarter och andra legala handlingar.

De få brev från Nya Republiken som finns bevarade har skickats via ZAR eller Natal. De har nästan alla portosatsen 2 pence (redovisad med två frimärken à 1 penny eller ett frimärke med valören 2 pence) vilket betalade portot till närmaste postkontor i ZAR eller Natal. Enkelt uttryckt kan sägas att Nya Republikens frimärken endast var giltiga inom landet och på post till Utrecht i ZAR eller Dundee i Natal. För brevens fortsatta resor ut i världen krävdes frimärken från antingen ZAR eller Natal.

Liksom så många andra frimärken har även utgåvorna från Nya Republiken förfalskats. Ett kännetecken på en del förfalskningar är avsaknaden av en punkt efter ZUID-AFRIKA. Mästerförfalskaren François Fournier intresserade sig för Nya Republiken; Fournier missade inte punkten efter AFRIKA på sina frimärken. Efter förfalskarens bortgång köptes hela hans lager av Union Philatélique de Genève som gav ut 480 album illustrerade med hans förfalskningar efter att de överstämplats med FAUX (= falskt).

Hur gick det då med Nya Republiken? Den fick en mycket kortvarig historia. Området förenades med ZAR den 21 juli 1888 för att år 1903 överföras till provinsen Natal.

Här har jag bara mycket kortfattat kunnat sammanfatta den spännande historien om Nya Republiken och dess frimärken. För den som vill veta så mycket mer om förhistorien till boerrepubliken och maktkampen i Zululand rekommenderas boken *The New Republic, A Historical Overview and a Textbook of its Stamps and Postal History* (Schiedam 1997) av Dr. G. H. Jonkers.

Christer Brunström

Svensk post-filateli

År 1975 till cirka 2002. Del 8 – Övriga tjänster

Att lösa hanteringen av ”övriga tjänster” (ärenden) i PKM hade nog inte högsta prioritet när Posten utvecklade systemet. Förmodligen resonerade man på samma sätt som jag gjorde, när jag vid samma tid hade ansvaret för utvecklingen av butiksdatasystemen för Konsum, Domus och Obs! Jag hävdade 80/20-regeln.

Den utgår från tesen att man löser 80 procent av uppgiften med 20 procent av uppoffringen. Resterande 20 procent av ambitionerna/värdet kommer att kosta 80 procent av budgeten. Dessutom gör de sista 80 procenten att projektiden förlängs och utmaningen att få en smidig uppstart för systemet blir så mycket större för alla inblandade.

Vi måste också komma ihåg att i mitten av 1970-talet var dataminnen dyra. Det var även uppkoppling till central dator via telenätet. Att lösa in- och utbetalningar för Postgirot, postanvisningar och betalningsanvisningar, skattebetalning samt bankrörelsen hörde till de prioriterade uppgifterna. Det gjorde också möjligheten att åter kunna kvittera en rad avgifter utan frimärken.

Vad jag kan se ändrades inte hanteringen av frimärken nämnvärt vid införandet av PKM. Det var nog bara utskriften av kundkvittot för frimärksinköp som ändrades från manuell till maskinell utskrift. Inga ackumulatörer i de centrala systemen påverkades. På motsvarande sätt bör det ha gått till när man sålde statsstämplar/stämpelmärken, periodmärken för lokaltrafiken och liknande produkter till privatkunder.

Försäljning av statsstämplar och bussbiljetter med mera.

Enkla beläggningsstämplar/skattemärken tillhandahölls av Postverket till 1/4 1989. De upphörde att användas 1/7 1992. *Försäljningen av statsstämplar och periodkort mm* hittar man under samma rubrik i handboken. Försäljningen följde samma rutiner som försäljning av frimärken. De betraktades som likställda med kontanta medel och ändrade inga ackumulatörer i postens centrala system.

Vid försäljning registrerades både statsstämpel och periodkort med mera på kod 16. Kvittots enda specifikation lyder: *Belopp*. Därför går det inte att se vilket slags värde som såldes. Ur handboken:

”Denna kod påverkar kundackumulatören men varken KASSA- eller VTN-ackumulatörerna. Kassör med särskilt förskott av statsstämplar, periodkort etc skall hålla mottagna kontanter skilda från andra kontanter tills de skall redovisat.” Kassörens behållning av pengar och värden skulle alltid stämma. Kassör utan förskott fick gå och köpa kontant hos en kollega.

Försäljningen enligt nedersta kvittot, kod 16, kan till den 31/3 1989 avse statsstämplar eller periodkort etc. Hanteringen skiljer sig inte från frimärken, se översta kvittot kod 05.

Exempel på användning av enkel beläggningsstämpel. Här är det polismyndigheten som tar ut ”lotterivinstskatt” för ett julloteri anordnat av en hembygdsförening. Lotteritillståndet löstes genom postförskott med postanvisning. (Bild ur mitt exponat, beskuren.)

Premieobligationer som fanns på lager hanterades på motsvarande sätt som stämpelmärkena. Koden var 13. Men här skulle försäljningen noteras på kuvertet som obligationen tagits ifrån. (Jämför med spartjänster nedan.) Jag kan inte låta bli att visa hela instruktionen för denna transaktion. Låt den avslutande delen, hur pengarna skulle redovisas, bli en rebus att grunna på över julen!

OBLIGATIONER, FÖRSÄLJNING

Ge in kod 13

belopp

Kontrollera beloppet på journalen.

Notera försäljningen på kuvertet med premieobligationer.

KVITTO 750118 13 47500061037
OBLIG 5.000,00

Se avsnitt 4.3.

Vaktsumma för försålda premieobligationer skall antecknas på baksidan av redovisningsbladet. Vid upprättande av premieobligationsredogörelsen tas försäljningsbeloppet, konto 0712 i postmedelsräkningen, fram som en restpost. Denna kontrolleras sedan på RC mot postmedelsräkningen.

Premieobligationer, ett avsnitt ut handboken.

Likheten med hantering av bussbiljetter framgår av ett exempel från år 1994. Här har postkontoret i Deje, med P-nummer 2302, sålt ett periodkort för februari på Värmlandstrafik ab. Försäljningen gjordes den 28 januari. Avgiften 440 kronor har registrerats på kod 13 med specifikation: Biljett mm.

TACK FÖR BESÖKET
VÄLKOMMEN ÅTER!
POSTEN

KVITTO 940128 13 25020025 0244
BILJETT MM 440,00

Värmlandstrafik ab
009020
FEB 94
LÅNSKORT

Försäljning av bussbiljett/periodkort för februari 1994. Beläggen är sammanhörande.

Konterade inbetalningar

Redan från början fanns kod 14 reserverad för *Konterade inbetalningar*. Den avsåg då enbart mera udda postala tjänster till exempel ID-kort och nycklar till postbox. Med ökande minneskapacitet var det enkelt att lägga till konton för försäljning av diverse produkter och tjänster. Bakom begreppet *Lokal produkt* i exempen nedan misstänker jag döljer sig periodmärken till Länsstrafiken Norrbotten. Båda är kodade 14 med kontonummer

32270. Det ena belägget är från Gällivare 1995 och utan moms-specifikation, det andra från Svensk Kassaservice i Luleå 2002 och med moms-specifikation.

Med tillägg av femsiffriga kontonummer öppnades obegränsade möjligheter att redovisa försäljning och lager till olika intressenter och att ta fram statistik för interna analyser om vilka tjänster som var värda att satsa på. (Jämför även med annan försäljning, del 6 av denna artikelserie.)

KVITTO 950329 14 91500025 0199
LOKAL PROD 32270
ANTAL 1
BELOPP 10,00

Lokal produkt 32270, såld 1995 på P-nr 9150 = Gällivare. Utan moms.

VÄLKOMMEN
POSTEN OCH SVENSK KASSASERVICE

KVITTO 020927 14 94020062 0243
POSTEN SVERIGE AB
MOMSRED.NR 55-645141-4801
LOKALPRODUKT N MOMS 32270
ANTAL 2
BELOPP 100,00
VARAV MOMS 20,00

POSTEN SVERIGE AB
009020
FEB 94
LÅNSKORT

Lokal produkt 32270, såld 2002 på P-nr 9402 = Svensk Kassaservice, Luleå. Moms.

Spel och lotterier

Det är frestande att tro att lotter såldes på liknande sätt som frimärken och skattemärken eller som konterade inbetalningar. Jag har tyvärr inte hittat några belägg för detta. I vart fall gjorde Posten reklam för *Cancerlotter och Brislotter*. Så om Posten inte såldes dessa, så gjorde de en behjärtansvärd insats genom att påminna kunden. (Ibland har jag undrat varför Posten inte utnyttjade PKM-kvittots reklamdel mer än man gjorde. Att ändra texten måste vara världens enklaste sak. Här borde det ha gått att tjäna pengar, som Posten så väl behövede.)

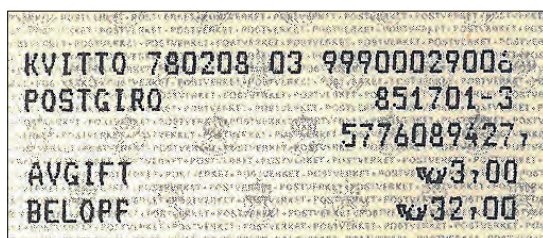

P-nr 5751 = Stockholm 1 CST.

P-nr 9150 = Gällivare.

V65 kom tidigt in i PKM-hantering. Redan i februari 1976, innan systemet rullades ut för fullt, finns V65 omnämnt. Avgiften skulle betalas in till Postgiro nr 851701-3 med angivande av kod 3 och kupongens nummer. På själva kupongen skulle betalningen registreras med vågrätt kontrolltryck. Men ett år senare finns inte V65 kvar i transaktionsförteckningen. Varför? Tekniska problem? I juni 1979 (kanske tidigare) är V65 tillbaka i sällskap med TRIO. De gamla rutinerna gäller åter. Redan 1981 händer något nytt. Nu använder man kod 06, som tidigare bara avsåg skatteinbetalning till Postgiro. Nu kräver V65 inget PG-konto, bara kupongnummer. Teknikerna har hittat på någon fiffig lösning bortom 80/20-regeln.

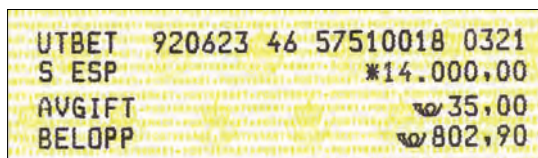
Två bilder ur handboken som visar en tidig och en senare inlämning av spelkupong. Förutom PKM-kvitto fick spelaren en kopia av kupongen. Gav den vinst skulle den lösas in. Bara misslyckade kuponger kan finnas bevarade. Vem kan hjälpa mig med en sådan?

Jag kan inte visa några belägg för detta, har bara bilder ur handboken, och ber läsare som har sådana belägg att hjälpa mig vidare.

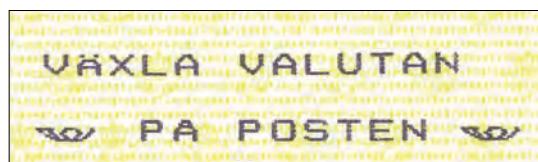
Växla valuta

Betalningsanvisningar från utlandet kunde lätt lösas i PKM. De krävde ju inget lager av utländska sedlar. Att utnyttja möjligheten *Växla valutan på Posten* för köp krävde i normalfallet en beställning. Det gällde även *resecheckar i D-mark och Dollar*, som Posten kunde göra reklam för på PKM-kvittot. Sälja kunde postkunden göra direkt.

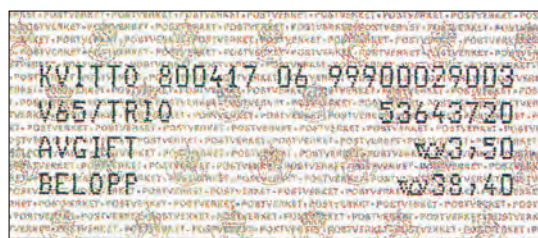
Av avräkningsnotan framgår tydligt vem som köper respektive säljer. Valuta, kurs och avgift samt slutbelopp kan, som exemplet nedan visar, vid denna tid (1997) med ny utrustning och program skrivas över flera rader. PKM-kontrollskriften längst ner, som följer det ursprungliga mönstret, utmynnar i det belopp kunden skall betala för valutan. Avgiften kvitterades separat. När det kommer till PKM-kvittot ser vi åter ett utslag av 80/20-regeln – det är inte programmerat att spegla en valutaväxling. Det bekräftar betalningen, pengar in, men hänvisar till underliggande dokument för specifikation. (Exemplen nedan är inte sammanhörande.)

En betalningsanvisning i utländsk valuta, här spanska pesetas, räknades inte som växling men kostade mottagaren en avgift.

Reklam för postens valutatjänster 1993.

Avräkningsnota för köp av 3000 finska mark, juli 1997, P-nr 9150 = Gällivare. Kurs 150,9. Avgift 35,00. Avgiften ingår inte i summan för kod 29 enligt kontrollskriften.

AVRÄKNINGSNOTA Utländska sedlar STATEMENT Foreign banknotes						
Namn och postadress Name and postal address <i>David Montinsson Kodlan 1 98234 Gve</i>						
Kod 46 Posten köper The Post Office purchases ☐						
Kod 29 Posten säljer The Post Office sells ☒						
Valutakod Currency code Fyll i två siffror allt kassa	Valutastag Currency S + Valutastag	Utländskt belopp Amount in foreign currency	Kurs Exchange rate	Belopp SEK (Svenska kronor) Amount SEK (Swedish kronor)	Avgift Charges SEK	Slutbelopp SEK Total amount SEK
	29	3000	150,9	4.527,00	35,00	4.562,00
SFIT		3.000,00	150,9	4.527,00	35,00	4.562,00
				Kassainlämning och avgift		
				2		
						29 970704 915000580054 4.527,00
Del 1 Redovisningskontrollens exemplar		Del 2 Postkontorets exemplar		Del 3 Kunders exemplar		
Bi 2004.07 (avr 94) Del 3						

PKM-kvitto för köp av valuta hänvisar till särskilt kvitto, avräkningsnotan. Året är 2000. Denna udda företeelse tog sig aldrig över "80/20-hindret".

PKM-kvitto 15 februari 1995, tre dagar före säljstarten för Lita.

Reklam för postens valutatjänster 1995.

Den 17 april 1996 är det tydligt var man säljer Lita försäkringar, bara på Posten.

Försäkringstjänster

Lita startades 1995 som ett samarbete mellan Posten och det dåvarande försäkringsbolaget Wasa. Tanken var att använda postkontoren som distributionskanal och mötesplats.

Förutsättningarna för samarbetet ändrades när Posten fastställde sin nya kontorsstrategi. Lita valde då Internet som sin distributionskanal och blev det varumärke som sålde flest försäkringar den vägen.

Lita övertogs av Länsförsäkringar, som i oktober 2001 meddelade att Lita skulle överföras till de lokala länsförsäkringsbolagen och att varumärket Lita därmed upphör. Då hade Lita 160 000 kunder.

Att posten för en tid var försäkringsmäklare kan bara visas i olika reklamtryck på PKM-kvittin, se nästa spalt.

Denna slogan antyder att barnförsäkring var en huvudprodukt för Lita.

Spartjänster

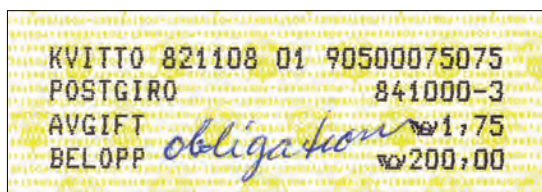
Den 17 februari 1994 fick Postgirot Bank AB så kallad oktroj. Det innebar att Postens dotterbolag från och med den 1 mars kunde erbjuda ett antal nya tjänster och ge ränta på privatkunders postgirokonton. "Postgirot får tills vidare ge krediter även till privatkunder och tillhandahålla betalningsmedel som check och kontokort", läser man i nyhetsbrevet Bolagsposten Nr 2 1994. Det blev en kort historia. I juli 2001 sålde Posten AB Postgirot till Nordea, vilket kan ses som logiskt när Posten skulle fasa ut all betalningshantering.

Affären krävde EU:s godkännande, vilket erhöles den 8 november. (Jag avser att återkomma till användning av Postgirots kontokort.)

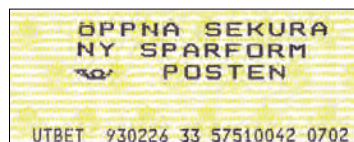
Under 1990-talet ser man att Posten ägnade sig åt förmedling av olika spartjänster. Flertalet lämnade inte några postala eller PKM-spår efter sig. Mycket handlade om förmedling av tjänster och köp- respektive säljuppdrag. Dokumenten behandlades inte i PKM. De transaktioner som följde sköttes genom postgiroinbetalningar eller med utbetalningskort av olika slag. Allt detta försvann i Postens arkiv.

Försäljning av obligationer ur postkontorens förråd är redan nämnt. När någon tecknade sig för framtida eller regelbundna köp av obligationer hittar man bara kvitton på vanliga PG-inbetalningar. PKM-kvittonas reklamdel från tiden är desto intressantare.

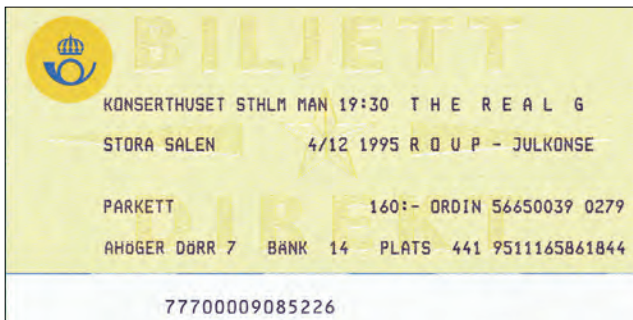
De talar sitt tydliga språk om vilka tjänster som erbjuds. Exempler nedan är beskrivna så att dateringen och P-nummer är synliga.

Detta kvitto ur en svit likadana, med postkundens påskrift, tyder på regelbundet sparande.

Ett axplock på finansiella tjänster som Posten tillhandahöll under 1990-talet, utan att de lämnade postala/PKM-dokument efter sig.

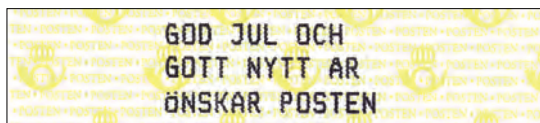

En biljett till julkonsert med The Real Group på Konserthuset i Stockholm, inköpt på P-nr 5665 = Sigtuna. Sorgligt för den som aldrig kom dit – en pärla i min samling.

BiljettDirekt

Med andra generationens PKM – uppkopplad på nätet och med flexiblere skrivare – kunde postkontoren sälja biljetter för resor och till evenemang. Tjänsten BiljettDirekt erbjöds på cirka 700 postkontor i hela Sverige. Det gav kortvariga intäkter, innan Internet tog över.

Jag avslutar med en hälsning från Posten, som passar så väl i årets sista artikel, och ser än en gång fram emot synpunkter och kommentarer.

Giselher Naglitsch
giselher.naglitsch@gmail.com

Slutet för BIOT?

År 1968 utökades världens frimärksområden med ett nytt land: **British Indian Ocean Territory (BIOT)**. Den då kurserande brukserien från Seychellerna hade övertryckts med förkortningen **B.I.O.T.** och området blev snart populärt bland världens samlare.

BIOT hade skapats den 9 november 1965 och territoriet bestod ursprungligen av Chagosöarna och av öarna Aldabra, Farquhar och Desroches. Chagosöarna hade ingått i Mauritius medan de övriga tre hade tillhört Seychellerna (de återlämnades till Seychellerna under 1976).

Chagosöarna med huvudön Diego Garcia hade en befolkning på runt 2 000 personer och de tvingades lämna sina öar med start 1968. År 1973 var evakueringen slutförd och Chagosborna hade tvingats bosätta sig på Mauritius eller Seychellerna. Det hela hade ägt rum under starka protester.

Kartbild över BIOT

Vad låg då bakom denna tvångs-evakuering? Den brittiska re-

geringen hade slutit ett avtal med administrationen i Washington som gick ut på att USA skulle få disponera Diego Garcia för att bygga en stor militärbas. Som ersättning skulle Storbritannien få köpa avancerade vapensystem till ett kraftigt rabatterat pris. Det hela byggde på att Diego Garcia inte längre hade någon civilbefolkning.

Idag saknar Diego Garcia fast befolkning men där finns ständigt runt 3 000 militärer och annan kontrakterad personal. Det stora flertalet är amerikaner och den brittiska närvaron är i det närmaste symbolisk.

Sedan 1980-talet kämpar Mauritius för att få tillbaka Chagosöarna och på senare tid har man fått kraftigt stöd av olika FN-organ. Trots detta har Storbritannien förlängt sitt avtal med USA ända fram till 2036. Till Chagosborna, som skulle vilja återvända, har man kommit med luddiga uttalanden om att det först kan ske när basen inte längre behövs.

Jag skulle tro att de flesta miljöaktivister välkomnar marina reservat för att skydda våra hotade hav men när Diego Garcia år 2010 gjordes om till just ett marint reservat var avsikten i första hand att se till att Chagosborna inte skulle kunna återvända. De hade försörjt sig på fiske och kopraproduktion.

År 1990 firade man territoriets 25-årsjubileum med två frimärken och ett block. I samband med detta jubileum hade BIOT fått sin egen flagga, se bild nästa spalt.

Chagosöarna har ett mycket rikt fågelliv som ofta har illustrerats på territoriets frimärken. Det finns även gott om sköldpaddor

varför två sådana har inkluderats i territoriets vapensköld.

Men nu har kanske slutet för frimärksutgivningen för BIOT kommit efter det att Världspostunionen bestämt att försändelser frankerade med utgåvor med landsnamnet British Indian Ocean Territory inte längre kommer att accepteras av medlemsländerna. Istället krävs att försändelser från Chagosöarna är frankerade med frimärken från Mauritius.

Storbritannien har hela tiden hävdat sin rätt att styra och ställa på Chagosöarna men har nu stora delar av världssamfundet emot sig. Det skall bli intressant att se hur det hela slutar men mycket tyder på att BIOT har kommit till vägs ände som frimärksland.

Christer Brunström

FACIT Norden 2022 – en recension

Jag hade nöjet att delta i presentationen av nya FACIT Norden 2022 på utställningen Eslöv 2021. Chefredaktören Gunnar Lithén presenterade de stora nyheterna sedan förra utgåvan av katalogen och det har blivit en hel del tack vare den grupp av kunniga medarbetare som ingår i redaktionen.

Med sina nästan 1 060 sidor handlar det om en imponerande volym. Det gäller inte bara vikt och sidantal utan även innehållet som presenterar en förenklad priskatalog fram till 1950 och därefter är innehållet mycket specialiserat.

Som gräddes på moset får köparna av katalogen det svenska blocket Brandflyg i lyxstämplat skick. Även här har Gunnar Lithén haft ett finger med i spelet. Den inbundna katalogen är tvåspråkig (svenska/engelska) och helt i färg.

Från Sverige finns det i denna utgåva av katalogen en förteckning över alla de olika samlarprodukter som getts ut av Posten och dess efterföljare Postnord. Det kan vara foldrar, mappar, presentsatser, utställningskort, svarttryck och mycket annat.

Ett annat helt nytt avsnitt tar upp svenska förstadsbrev med vinjetter som har varumärket SESAM. Förkortningens betydelse är inte helt klarlagd men dessa vackra FDC designades av Lennart Angerfors, på sin tid en av vårt lands ledande motivfilatelister. Det finns ju tusentals olika förstadsbrev varför de 33 SESAM-breven utgivna under perioden 1956 till 1964 utgör en hanterbar specialitet och där har vi nu en utmärkt katalogisering.

Lyckligtvis finns Gunnar Dahlstrands omfattande förteckning över förfälskade moderna svenska frimärken till skada för posten under perioden 2004 till 2015 även med i den nya katalogen. Han har noga angett kännetecknen för både de äkta och de falska frimärkena.

I Norgeavsnittet har frankeringsetiketterna uppdaterats och dessutom finns de så kallade ”affixing-rullemerker” (på perfekt engelsknorska) med. Här förklaras deras syfte och hur de använts från 2007 för maskinell produktion av förstadsbrev och hur de sedan har nått ut på marknaden via Norsk Filatelistförbund.

Under en period (1975–1989) trycktes många av Islands frimärken i Frankrike av Imprimerie des Timbres-Poste et des Valeurs Fiduciaires. Det

tryckeriet anger i allmänhet datum för tryckningen i det nedre högra hörnet och FACIT Norden 2022 har en helt ny katalogisering av dessa datumfyrblock. En del märken har bara ett eller några få datumangivelser vilket naturligtvis innebär att dessa märken trycktes under kort tid medan det i andra fall handlar om åtskilliga tryckdagar.

Det visade datumfyrblocket, på nästa sida, av Facit 605 trycktes den 17 juni 1981 men det existerar med hela 20 olika datum eftersom det gjordes åtskilliga nytryckningar. Flertalet datumfyrblock värderas till 20 kronor men det finns många undantag med något högre priser. Det finns därför anledning att spara på dessa block om de skulle dyka upp i något sammanhang. Samlingsområdet ”coins datés” är populärt i Frankrike och det uppmärksammas nu i den nya katalogen.

Man har lagt mycket krut på Island denna gång och ett område som imponerar är avsnittet om olika slags statliga avgiftsmärken. Här får man kanske en förklaring till tidigare okända märken i sin samling. Slutligen vill jag speciellt nämna att man grundligt gått igenom avsnittet om Ålands ”gutterpar.”

Här har jag helt hoppat över det faktum att katalogens prissättning har aktualiserats där det har

varit nödvändigt men på det hela taget tycks inte speciellt mycket ha hänt på det området.

Många köper kataloger för att få en uppfattning om just frimärkens värde i samband med både köp och försäljning. Här tror jag att det är viktigt att man som användare har klart för sig att de angivna priserna gäller frimärken av mycket god kvalitet. Detta innebär att värdet sjunker kraftigt för de frimärken som inte motsvarar katalogens högt ställda krav.

Katalogen säljs av SFF och all information om hur man kommer över ett exemplar finns här i tidningen. Vad jag förstår slutsåldes förra utgåvan daterad 2020 på rekordtid. Det rekommenderade försäljningspriset är 600 kronor. Gunnar Lithén hade nog tänkt sig att visa upp den tryckta katalogen i samband med sin presentation i Eslöv men leveransen från tryckeriet hade försenats någon vecka.

Sammanfattningsvis kan konstateras att den nya katalogen är oundgänglig för alla som vill ha tillgång till en mera omfattande information om den moderna frimärksutgivningen från det nordiska området.

Christer Brunström

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

Facit Norden 2022

499:- plus frakt 99:-

(ord. pris 600 kronor plus frakt)

Katalogen utkom i samband med utställningen Eslöv via första helgen i november och innehåller Nordens frimärken från 1951 och framåt med varianter, samt perioden före 1951 med utgåva och valör, utan varianter.

Vi tillämpar förskottsbetalning som sker till förbundets bg 568-1580

Ange Facit Norden 2022 på talongen samt ditt medlemsnummer och mobilnummer. Sveriges Filatelistförbund, Glasfibergatan 8, 2 tr, 125 45 Älvsjö.
Tel. 073-203 02 00, e-post: kansli@sff.nu.

För boende i Norden utanför Sverige tillkommer ytterligare 120:- i porto

Jaipur och Indore

– Bok dokumenterar Hasses samlingar

En av svensk filateli internationellt mest kända representanter gick bort 2019. Hasse Brockenhuus von Löwenhielm hade med stor sannolikhet det längsta namnet bland världens mera berömda filatelister. Jag hade nöjet att då och då träffa honom på olika utställningar både i Sverige och utomlands. I samband med Hallfrim 2016 berättade han att en av hans anfäder hade varit kunglig befattningshavare på slottet i Halmstad.

Vi hade ett gemensamt intresse för de indiska småstaterna. Medan jag själv har modesta samlingar av samtliga (möjliga) stater hade Hasse mycket avancerade utställningssamlingar av Jaipur och Indore. Han hade flera gånger besökt Jaipur och där träffat maharadjan; jag har själv tillbringat några dagar i samma stad men någon träff med maharadjan blev det inte.

Hasse var inte bara en framgångsrik utställare utan även aktiv inom utställningskollegiet. Han var en person med mycket bestämda uppfattningar om hur olika exponat skulle bedömas och det var något som han gärna delade med sig av. De flerfaldigt belönade samlingarna såldes på auktion i Tyskland och skingrades därmed för all framtid vilket är ett öde som vederfars väldigt många exponat av hög dignitet när tiden kommer att låta andra filatelister ta över materialet.

Men lyckligtvis fattades beslutet att ge ut en bok som dokumenterar de två samlingarna som nog egentligen var tre till antalet: Jaipur, Jaipurs helsaker och Indore (även känt som Holkar). Det handlar om en praktfull volym som ingår i serien Édition Spéciale som ges ut av The Global Philatelic Network och i det här specifika fallet av Heinrich Köhler i Tyskland. Bokens titel är Jaipur & Indore, Feudatory States of India.

Böcker i stil med denna är egentligen en permanent dokumentation av en samling exakt som den har ställts ut på internationella utställningar. Texten är helt på engelska och boken har en inledning författad av Jonas Hällström. Första delen av boken ägnas åt Jaipur, en av Indiens mest betydelsefulla feodalstater. Frimärkenas tekniska kvalitet varierade kraftigt från mycket enkel till förnämlig. Solguden Surya med vagn finns med som motiv på nästan alla märken.

Men Hasse hade valt att börja med den tidigare perioden då Jaipurs postverk använde sig av stämpelar för att ange att portot hade betalats. Det fanns stämpelar i olika format och färger för vanlig post, rek, tjänstepost och lösen. De var i bruk från 1862 till 1904.

Sedan följer en traditionell redovisning av Jaipurs frimärksutgivning med varianter av olika slag. Här finns icke utgivna märken, förfalskningar och liknande. Det som inte redovisas i exponatet är en del av det modernare materialet inklusive den extremt sällsynta serien från 1931 med övertrycket INVESTITURE-MARCH 14, 1931 (kanske inte förvånande då upplagan bara uppgick till 18 serier).

Jaipurs helsaker var ett tema som uppenbarligen intresserade Hasse. I denna samling redovisas många varianter som inte finns med i Priced Catalogue of Postal Stationery of the World, en klassisk katalog över världens helsaker utgiven av Higgins & Gage i USA år 1968.

I helsakssamlingen visas den indiska helsak som har övertrycket JEYPORE som är en annan stavning av JAIPUR. Det märkliga här är att Jeypore samtidigt är namnet på en annan indisk feodalstat belägen på östkusten.

Staten Indore styrdes av familjen Holkar varför detta landsnamn förekommer på några av de tidiga utgåvorna. Det stora flertalet frimärken från Indore trycktes i England eller av samma tryckerier som producerade indiska frimärken. Men även här finns det en utgåva som uppenbarligen trycktes för hand.

Hasse var nog mycket road av varianter och andra egendomligheter. Av någon oklar anledning beslöt postmyndigheterna i Indore att år 1933 beställa fyra valörer ur bruksserien 1927–1937 i otandat skick från Perkins, Bacon & Co. i London. De samlas bäst som par och de finns naturligtvis med i samlingen, se överst i nästa spalt.

Det är en mycket vacker bok som dessutom är sprängfull med information om de två staternas frimärken och posthistoria. Dagens filatelistiska litteratur kommer oftast i mycket små upplagor och det gäller även praktverk som det som här beskrivs. I just det här fallet bestämdes upplagan av antalet

inkomna beställningar. Totalt trycktes endast 70 exemplar. Den angivna utgivningsterminen passerades med råge på grund av problem i tryckeriet men resultatet var mycket väl värt några månaders väntan.

Boken hedrar inte bara minnet av en framstående filatelist och hans samlingar utan är också en värdefull resurs för andra samlare av Jaipur och Indore. Boken finns fortfarande till salu hos Heinrich Köhler i Tyskland och den kostar 89 euro plus frakt varför priset hamnar på något mer än 1 100 kronor.

Christer Brunström

Vinnare och lösning:

I förra numrets Annonsspussel drogs Thomas Frode, Karlstad, som vinnare av åländska postens årsbok, Ålands frimärken berättar 2020–2021, skänkt av Åland Post.

Årsboken på 77 sidor finns att beställa på webshop.alandpost.com/sv/ Priset är 102 euro.

Lars-Eric Carlsson, Falkenberg, och Arne Frinndal, Lidingö, får varsin trisslott. Stort Grattis!

A

**Ideal Fri-
märksurval**

B

D&T Stamps

C

Karl Norsten AB

D

Tre Kronor

FIRARDAGS

Vi gratulerar våra medlemmar med födelsedag i januari och februari

JANUARI

95 år

4 Ellen Hartz, Värnamo

90 år

17 Harry Pettersson, Målilla
26 Uno Ahlqvist, Floda
27 Sigvard Grelsson, Östersund

85 år

2 Laila Gaenger, Stockholm
7 Bengt Spetz, Linköping
21 Ivan Larsson, Alingsås

80 år

4 Karl-Fredrik Dahlström,
Skoghall
8 Erik Widerlöv, Uppsala
8 Bengt Andersson, Leksand
9 Kjell Holmgren, Bollnäs
18 Rolf Lindquist, Bromma
20 Göran Filipsson, Bottnaryd
30 Lars-Eric Olsson,
Norrköping

75 år

1 Svend Rasmussen, Höör
6 Claes Åkerström,
Kungsängen
7 Lars Schill, Malmö
11 Göran Thoresson, Malmö
15 Hans Olsson, Rimbo
20 Björn Johansson,
Ljungbyholm

70 år

4 Lars Berndtsson,
Västra Frölunda
5 Christer Karlsson, Uppsala
21 Arne Persson, Uppsala
22 Wolfgang Friebe, Skeplanda

60 år

3 Peter Andersson, Landvetter
9 Lars Gunnar Reinhammar,
Uppsala
10 Annika Nilsson, Göteborg
13 Mikael Svensson, Albufeira
29 Anders Bertilsson, Unnaryd

FEBRUARI

95 år

8 Åke Ohlsson, Vallåkra

90 år

16 Rolf Eriksson, Örebro
24 Per-Erik Östlund, Östersund

85 år

4 Gustaf Ankarcrona, Solna
4 Berndt Cederberg,
Södra Sandby
6 Harold Poweleit, Mullhyttan
7 Sven Lindell, Uppsala
20 Göran Eurenus, Västerås

80 år

2 Christer Hallström,
Vemdalen

12 Olle Olsson, Vallåkra

12 Conny Ekenhamn, Borås

18 Carl-Christian Leksell,
Göteborg

19 Anders Ericsson, Tingsryd

22 Leif Nilsson, Norrtälje

22 Erling Hjelmberg, Väckelsång

23 Bo Dahlner, Spånga

75 år

6 Holger Söderström, Bygdeå
7 Sune Lindquist, Ställdalen
22 Bo Ivarsson, Rydboholm
27 Leif Göthlin, Huddinge
28 Staffan Lundell, Uppsala

70 år

5 Paul Lundqvist, Malmö
8 Evert Johansson, Kumla
14 Sven-Erik Mattsson, Lund
23 Nils-Gunnar Andersson,
Borlänge
25 Tommy Löfstrand, Borås
29 Lars-Göran Karlsson,
Västerås

60 år

22 Lars Utbult, Torslanda
22 Roger Centerström,
Vallentuna
25 Håkan Tiger, Stockholm

50 år

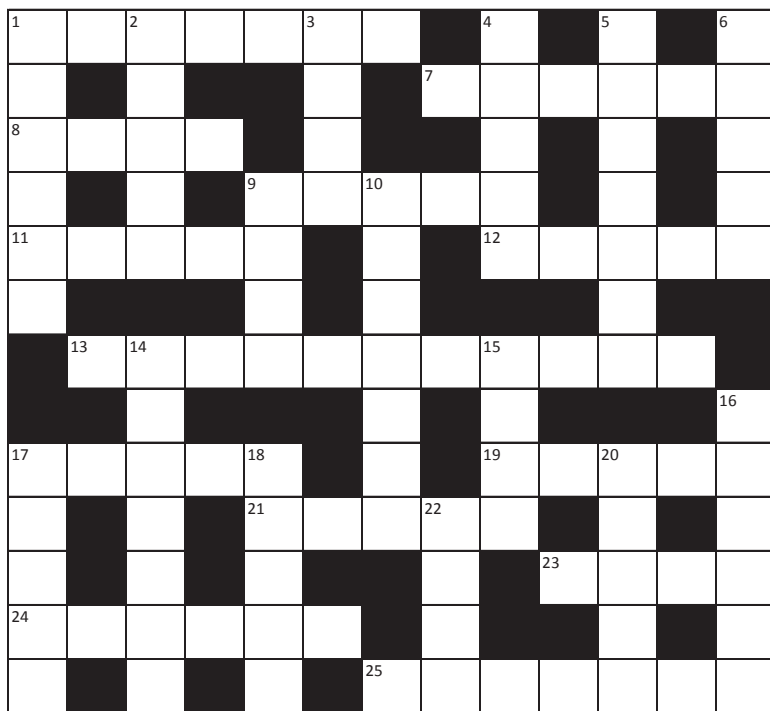
15 Jonas Hällström, Stockholm

Gilla SFF på Facebook så får du filatelistiska nyheter i ditt flöde.

Julkrysset

vanG

Vågrätt:

1. Är väl nissarna tomtens?
7. Där har Postnord en terminal.
8. Ort i P-län som åstad.
9. Kvista träd för lövtäkt.
11. Innebär ”utanför city beläget” för hotell.
12. Hade postkontor i P-län i 76 år.
13. Gör ornitologer.
17. Sades F338 kunna.
19. Beställning med -sition.
21. Nordens Demeter.
23. Ibland med krav.
24. Filatelistisk dyrbarhet?
25. Vill man inte ha på tråden.

Lodrrätt:

1. Trägen som en F2636.
2. Vill tävlande få full.
3. Bor hon kanske i och ljuva.
4. Går man när man går bort.
5. Är ohyfsade tomtenisar.
6. På F1104.
9. Aber.
10. Skickade SMS.
14. Ligger Ulricehamn vid.
15. Talang.
16. Möter järn i utgåva november 2015.
17. Med bröd och får fås 1 respektive 2 stjärnor.
18. Med jul dagen för klappar.
20. Stenbocks medförde ett kruttrökssvärtat vågrätt 23.
22. Möter silver i utgåva november 2015.

1:a pris: Postens årsbok Svenska frimärken berättar 2021, skänkt av Postnord Sverige, www.postnord.se/butik

Årsboken på 80 sidor ges ut i en begränsad upplaga och innehåller alla frimärken som givits ut under året. Priset på boken är 849 kronor.

2:a-3:e pristagarna får varsin trisslott. Vinnare och lösning presenteras i nästa nummer.

Posta lösningen, gärna en fotostatkopiering, i ett fullt frankerat kuvert till redaktionen: **SFF-Filatelisten, Teknikringen 1E, 583 30 Linköping**, så att vi har den oss tillhanda senast den 13 januari 2022.

Namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

Ev. e-postadress: _____

SMÅANNONSER

Annons för privatpersoner om 5 rader kostar 50 kr (cirka 150 tecken inklusive mellanrum). Är det mer debiteras 50 kronor per 5 nya rader. Annonserna uppdelas i avdelningarna BYTES, KÖPES, SÄLJES och ÖVRIGT. Markera noga önskad placering. **För fel som uppstår på grund av slarvigt skrivna manus ansvaras ej. Manus kan ej skrivas på girotalong.**

OBS! Annonser för auktioner och evenemang har upphört under småannonser

MANUS TILL SMÅANNONSER för tidningens näs-

ta nummer ska vara redaktionen tillhanda under adress **SFF-Filatelisten, Teknikringen 1 E, 583 30 Linköping, senast 5 veckor före utgivningsdag.** Förskottslikvid insätts samtidigt på bankgiro 568-1580 Sveriges Filatelist-Förbund.

Alla som har tillgång till E-post, skicka din annons till redaktion@sff.nu.

Medlemmar kan själva lägga in ett obegränsat antal sökbara annonser med bilder helt gratis till Samlamera (samlamera.sff.nu).

KÖPES

Minnespoststämplor på vykort med motiv Vinter Grand Prix i Dalarna 1931–33 samt 1936.

anderssloma@gmail.com

Göteborgs Stadspost. Söker brev, varianter och andra ovanliga objekt. Betalar bra. Claes, armearia@telia.com, 070-698 28 57

Disneyvykort svart/vita 1930-talet från fi merna Hund och Katt o Musse Piggs galapremiär samt reklamvykort från filme Snövit (RKO Radio Films) anderssloma@gmail.com

Jag köper de vackraste märkena till högsta dagspris. Allt av intresse, främst klassiskt (5,5,5) men även modernt.

Magnus Engstedt, Sjömansgatan 42, 553 12 Jönköping. 070-666 76 18. info@magnusengstedt.se

Samlingar ortstämplor BD och AC län köpes.

073-2103015, bibo44@gmail.com

Nominalvara. Köper ostämplade frimärken Frankrike, Schweiz, Tyskland, Österrike. Även större partier. För dagspris kontakta: bernt.e42@gmail.com

AC Djupviken 1885–1886, prakt/lyx. Allt av intresse. Göran Westerlund, Svedbergsgatan 8A, 913 31 Holmsund, goran.w@telia.com

Samlingar ortstämplor på Gustaf VI Adolf köpes.

073-2103015, bibo44@gmail.com

Island bladsats 1996 till Leuchturn album med eller utan fic or. Larry Flodin 0706-255680, larry.flodin@gmail.com

Rabatthäften. Årgång 1979–1980 130 kr/st inkl. frakt. Årgång 1981–1990 150 kr/st inkl. frakt. Gärna stora partier. a.stahlberg@hotmail.com

Frimärken och brev stämplade Österåsen från Z-län på vapen-, lejon- och ringtyp. Forss på ringtyp från Z-län. Österåsen på OII Y-län. Järpen på OII Z-län. Ryttern, Haraker och Lillhärad U-län på ringtyp, lösen. Arne Strömbäck, Box 155, 72105 Västerås. Tel. 0224-20187. E-mail: stromback.arne@gmail.com

Vykort med reklam för 6-dagarsloppet och Sverigeloppet på cykel utgivna av Pressbyrån. anderssloma@gmail.com

SÄLJES

Kilovara 1974 225 kr. 1976–80 175 kr. Kan skickas portofritt inom Sverige. Hans-Ove Aldenbrink. Ring 0706-95 88 88 eller 036-37 88 88

10 vackra vykort på Tomten av Viktor Rydberg. Hög tryckkvalité. Pris 50 kr. Portofritt. Hans-Ove Aldenbrink. Plusgiro 5 22 27-6. Tel. 036-37 88 88

75 procent på Facit Sverige. Postfriskt, ostämplat o stämplat. Allt för påseende o portofritt. Jan-Åke Eriksson, Klöxhultsvägen 55, 343 34 Älmhult. 070-637 12 42

Varianter från 140 bzx-framåt. Du kan få förteckning via mail. hasse@vindeln.net, 0730929610

Besök min hemsida på www.samlamera.se. Klicka på webshop och säljaren Pincett. Marknadens bästa utbud av lyx/klassiskt-modernt.

OBS!

Underlag för annonser skickas numera alltid till
SFF-Filatelisten, Teknikringen 1 E, 583 30 Linköping
eller till redaktion@sff.nu

Motiv: Arkeologi, Bilar, Blommor, Boxning, Cykel, Djur, Fartyg, Fiskar, Fjärilar, Flygplan, Folkdräkter, Fotboll, Friidrott, Fåglar, Hundar, Jul, Järnväg, Karor, Katter, Konst, Läkare, Musik, Mynt, Nobel, Olympiader, Religion, Reptiler, Ridsport, Rymd, Röda Kors, Scouting, Segling, Simning, Snäckor, Sport, Teater, Uniformer, Vapensköldar.

Nu även Arkitektur, Berömda personer, Flaggor, FN-UPU m.fl. 41.500 olika utgåvor. 100 motivområden. Begär listor. Billigt: Endast 3 kronor per Micheleuro. 5–15 procent rabatt vid större köp. K-E Svensson, P O Hallmans Gata 17, 112 69 Stockholm. svenssonkarlerik44@gmail.com

Minnespoststämplor till och med 1987, cinderella, ortstämplor, vykort med mera.

kent.jiresjo@telia.com tel 070-775 08 25. Se även samlamera.sff.nu Säljare Onsalakent.

Frimärken Sverige, Norden, par, block, häften, årssatser, FDC. Postfriskt och stämplat.

Bertil Malm, Skarke, Rödjan 1, 53273 Varnhem. bertilmalm368@gmail.com

Europa-CEPT med medlöpare postfriska 1956–2021. Även en del postfriska med fastsättare. Tala om vad du saknar.

Bengt Hjalmarsson, Sta Ursulas väg 21C, 722 18 Västerås. Bengt.hjalmarsson@outlook.com

Berlin, 25% av Michel. Det mesta av o och en del **. Sänd mancolista till: Bengt Sjögren, Östra Långgatan 13, 45772 Grebbestad, 0525-10474.

Lyxstämplor. Jag har de märken du saknar i lyx-klassiskt eller modernt. Även svåra VM på band. Magnus Engstedt, Sjömansgatan 42, 553 12 Jönköping, 070-666 76 18, info@magnusengstedt.se

Idrottsbilder Rekordmagasinet 1951–framåt. Du kan få förteckning via mail.

hasse@vindeln.net, 0730929610

Ländersamling styckas och säljes billigt. 258 länder, drygt 42.000 olika utgåvor. (Endast 3 kronor per Micheleuro) Från Aden till Övre Volta. Dessutom 5–15 procent rabatt vid större köp. Begär listor över länder du vill komplettera.

K-E Svensson, P O Hallmans Gata 17, 112 69 Stockholm. svenssonkarlerik44@gmail.com

Brevklipp 900 gram Sverige 80 kronor. Portofritt vid förskottsbetalning i brev eller till personkonto 380608-5951. Har även klipp Danmark, Norge, Finland, Island, DDR, Tyskland, Tjeckoslovakien, Ungern.

Bertil Malm, Skarke, Rödjan 1, 53273 Varnhem. bertilmalm368@gmail.com

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

Facit Postal X

499:- plus frakt 99:-

(ord. pris 600 kronor plus frakt)

Katalogen för alla samlare av ortstämplor och posthistoria. Utkommer vart femte år.

Nyheter i Postal X:

- Sjöpoststämplor
- Svenska brev – omfattande uppdatering
- Hård pärm samt i färg
- Samtliga avsnitt är uppdaterade

Vi tillämpar förskottsbetalning som sker till förbundets bg 568-1580

Ange Postal samt ditt medlemsnummer och eventuella mobilnummer. Sveriges Filatelistförbund, Glasfibergatan 8, 2 tr, 125 45 Älvsjö. Tel. 073-203 02 00, e-post: kansli@sff.nu

För boende i Norden utanför Sverige tillkommer ytterligare 120:- i porto

Läs mer om SFF:s böcker: <http://www.sff.nu/litteratur/>

OBS! Glöm inte att skicka in nya mötesdagar!
Dessa tas emot på: info@sff.nu
Kontrollera att ni fått svar att vi tagit emot dem.

På grund av Covid-19 gäller det att kontrollera att mötena verkligen blir av. Kontakta gärna föreningen i förväg!

Alingsås Möte varje onsdag utom jul, nyår och sommaren i föreningslokalen Noltorpsgatan 3 kl. 18

Alvesta Möten andra tisdagen i månaden under jan–maj och sept–dec. Föreningsgatan 1 kl. 19

Borås 20/1 årsmöte, Viskastrandsgatan 5 kl. 18.30 (öppet fr 17.30)

Enköping 14/1, 4/2, 4/3, 6/5. Wallinska gården, Kryddgårdsgatan 8 kl. 18.30

Eslöv 16/12 julavslutning. Ekenässkolans nya matsal kl. 18.30

Fagersta 11/1, 8/2, 8/3, 12/4, 13/9. Restaurang Bergsmannen, Fagersta. Dörrarna öppnas kl. 19.00, klubbmöte kl. 19.30

Falkenberg 19/1, 16/2 årsmöte, 16/3, 20/4, 11/5. S-träff 26/1, 23/2, 23/3, 27/4, 15/6, 20/7. Framtidens hus, Torggatan 5. kl. 17 urvalshäften, mötesförhandlingar kl. 18.15. S-träffar kl. 15–17

Falköping 13/1, 3/2 årsmöte, 3/3, 7/4, 5/5. Träffpunkt Ranten, Järnvägsgatan 10 kl. 19

GÖTEBORG

GFF 18/1, 1/2 årsmöte, 15/2. Dalheimersalen, Dalheimers hus, Slottsskogsgatan 12 kl. 18.30

Halmstad 12/1, 9/2 årsmöte, 9/3, 13/4, 11/5. Servicehuset Karl XI vid Lilla Torg kl. 18

Hörby 11/1, 8/2, 8/3, 5/4, 3/5. ABF:s lokal, Tingsgatan 26 C kl. 18

Järfälla 4/1 klubbmöte, 18/1, 1/2, 15/2, 1/3, 15/3, 5/4, 19/4, 3/5, 17/5. Hästskovägen 81, Jakobsberg, kl. 18

Jönköping Möten den fjärde tisdagen varje månad. Lokal: Duv-gatan 22, Österängen kl. 18.30

Kalmar 13/1, 10/2 årsmöte. IOGT-NTO-huset, Trädgårdsgatan 12 kl. 18–20.30

Karlshamn Första måndagen i varje månad utom juni–augusti. Karlshamnstravet, Høkavägen 23, Asarum kl. 18

Karlskrona Från och med 12/1 onsdagsöppet varje vecka kl. 14–18. Klubblokal: Nya Skeppsbrogatan 3

Kramfors 16/12. HSO-lokalen, Strandgatan 19. Från kl. 17.30, möte kl. 18.30

Kristianstad 18/1, 8/2, 1/3, 22/3, 12/4 årsmöte, 3/5, 24/5. Ny möteslokal: Björkhemsvägen 15 D kl. 18

Kungsbacka Månadsmöten: 25/1, 22/2, 22/3, 26/4, 24/5. Bytes- och seminariekvällar: 11/1, 8/2, 8/3, 5/4, 10/5. ABF-huset, Verkstadsgatan 14 kl. 18

Laholm Andra torsdagen i januari–april och september–december. Klarabergslokalen kl. 18

Lidköping Tredje tisdagen varje månad utom december då det är andra tisdagen. FUB-lokalen Hästhagsvägen 3 kl. 19, bytesaf-ton från kl. 18

Linköping Andra måndagen varje månad september–maj. Klockhuset, Hjälsättersgatan 6 E kl. 18,

Luleå 11/1, 8/2 årsmöte, 8/3 var-auktion, 12/4, 10/5. Brf Vesslans samlingslokal Kungsgatan 28 kl. 19, öppet från kl. 18

Lund 11/1, 8/2, 8/3, 5/4, 3/5. Träffpunkt Sankt Laurentiigatan 18 kl. 17.45.

Malmö Se föreningens hemsida <http://mff-filateli.se>, och se flicken program

Marks FK Andra måndagen i varje månad utom sommaren. Kommunalhusvägen 3, Fritsla, Chickidés lokaler kl. 19

Mjölby 10/1, 14/2 årsmöte, 14/3, 11/4, 9/5. ABF-lokalen, Kanikevägen 15 kl. 19

Mora 10/1, 7/2, 7/3, 4/4, 2/5. Mora Kulturhus kl. 18

Motala 11/1, 8/2 årsmöte, 8/3, 12/4, 10/5. Kl. 18, lokal meddelas senare

Norrköping 12/1, 9/2, 9/3, 13/4, 11/5. Riks City, Norra Lundsgatan 7 kl. 17–21

Nossebro 5/1, 9/2, 9/3, 13/4, 11/5. Stationshuset, Järnvägsgatan 5 kl. 19

Osby 2:a onsdagen i varje månad utom juli. kl. 18.30. Vykortssektionen samma tid men 3:e onsdagen. Lokal ABF ”Pannan” Industrigatan 7

Oskarshamn: 2:a och 4:e tisdagen i månaden (sep–nov, jan–maj). PRO-lokalen, Åsaskolan hus B kl. 18.30

Oskarström 3:e onsdagen september–november och januari–april. Folkets Hus, hobbylokalen i källaren kl. 18

Oxelösund 16/12. Alstigen 10 kl. 19

Sjöbo 12/1, 2/2, 23/2 årsmöte, 16/3, 6/4, 27/4, 18/5, 24/8, 14/9, 5/10, 26/10, 16/11, 7/12. Tomtemuseum, Törnedalsgatan 2C kl. 18

Skara 16/12. Skara Scoutkärs hus, Kinnekullegatan 19 kl. 18.30.

Sollefteå 11/1, 1/2, 1/3, 5/4, 3/5. Hullsta Gärd kl. 18

Solna 11/1, 25/1, 8/2, 22/2, 8/3, 22/3, 12/4, 26/4, 10/5, 24/5. Skytteholmsskolans matsal kl. 17

Stenungsund 3/1, 7/2, 7/3, 4/4, 2/5, 5/9, 3/10, 7/11, 5/12. Hasselbackevägen 38 B, udda månader kl. 14, jämna kl. 18.30

STOCKHOLM

Asiensamlarna Möte i Stockholm var tredje lördag i varje månad. AB Phileas lokaler kl. 11

Hembygdsfilatelisterna 15/12 gemensamt möte med SSPD i SFF:s lokal i Älvsjö kl. 19.

Islandssamlarna 13/1, 3/2, 3/3, 7/4, 28/5, 1/9, 6/10, 3/11, 1/12. Phileas lokal på Svartensgatan 6 kl. 19

SPFK Möten varje tisdag under januari–maj och augusti–november. Timmermansgatan 46 kl. 10–12

SMPS se www.smps.se

SSPD 15/12 i SFF:s/SFU:s lokal i Älvsjö kl. 19

Sunne 12/1, 2/2, 2/3 årsmöte, 6/4, 4/5. Timotejvägen 8 kl. 18

Torshälla 9/1, 23/1, 6/2, 20/2 årsmöte, 6/3, 20/3, 3/4, 24/4, 8/5, 22/5, 28/8, 11/9, 25/9, 9/10, 23/10, 6/11, 20/11, 4/12, 18/12. Riktargatan 66 kl. 09.30

Tranemo Tredje tisdagen januari–maj. Församlingshemmet, Boråsvägen 56, Långhem kl. 18.30

Trollhättan 15/12 avslutning med underhållning. Kyrkans Hus, Drottninggatan 42 kl. 18.30–21

Täby 10/1, 24/1, 7/2, 21/2, 14/3 årsmöte, 28/3, 11/4, 25/4, 9/5, 5/9, 19/9, 3/10, 17/10, 31/10, 14/11, 28/11, 12/12. Tibble Gymnasium, matsalen kl. 18.30

Ulricehamn Möten tredje onsdagen i månaden, 19/1 årsmöte. Vuxenskolans lokaler, Södra Kullagatan 3 A, 1 tr kl. 18.00

Umeå 20/1 föredrag om första flygposten, 17/2 årsmöte, 17/3, 21/4, 12/5. Östra Kyrkogatan 14 (Tempelriddarna) kl. 18.30

Varberg Andra tisdagen i månaden från september till maj. ABF-huset, Brunnsbergsvägen 5 kl. 18, möte kl. 19

Vindeln Första onsdagen varje månad från september. ABF, Vindelgallerian kl. 18

Vällingby 20/12 julfest med inlämningsauktion. Trappans annex på Albert Aronsons torg kl. 18

Västerås ABB 19/1, 16/2, 16/3, 20/4. IOGT, Slottsgatan 6 kl. 19

Västerås FF 19/1, 16/2, 16/3, 20/4, 18/5. IOGT, Slottsgatan 6 kl. 19

Västerås FK 10/1, 7/2, 7/3, 4/4, 2/5. Studieförbundet Vuxenskolan, Lysgränd 1 kl. 19

Växjö 12/1, 9/2 årsmöte, 24/2 eller 25/2 föreningens 80-årsjubileum, 2/3, 6/4. Ny möteslokal under våren: Skogslyckans församlingshem, Ekebovägen 15 kl. 18.30

Ystad 10/1 föredrag. Lancaster-skolan, S:t Petri Kyrkoplan 2 kl. 19

Åmål 18/1, 8/2 årsmöte, 8/3 vårauktion, 12/4, 10/5. Åmålsgården kl. 18

Älmhult Andra tisdagen i varje månad utom i juni–aug. Gärdesgatan 26 A kl. 18.30

Ängelholm 17/1 auktion, 21/2 årsmöte, 21/3 föredrag av Hans-Åke Jönsson, 11/4 auktion, 23/5 våravslutning. Godtemplaregården kl. 19

Örebro Andra tisdagen i varje månad utom juni–augusti. Ny lokal: Korskyrkan, Mosåsvägen kl. 18

Örnsköldsvik Möten andra onsdagen i månaden. Ödsbergsgården, Skyttegatan 3 kl. 18.30–21

Östhammar Uppgifter om föreningens verksamhet finns på www.ostfil.se

Mötesdatum till nr 1 senast den 28/12 till info@sff.nu

NorrPhil 2022

Frimärks- och Vykortsutställning

Tibble Gymnasium, Täby Centrum, Täby

4 – 6 mars 2022

Öppettider:

Fredagen den 4 mars 10:00 18.00

Lördagen den 5 mars 10:00 – 17.00

Söndagen den 6 mars 10:00 – 15.00

Utställningen omfattar 350 ramsidor med många filatelistiska objekt i världsklass. Bl.a kommer du att kunna se ett av världens dyraste brev "Alexandria Blue Boy", en världsberömd brevsamling från Gustav Vasas tid och framåt samt det berömda ungdomsexponatet "The Magic World of Harry Potter".

Aktiviteter förutom själva utställningen:

Experter för rådgivning och värdering

Frimärks- och vykortsauktion

Inköp av guld, silver och mynt

Intressanta föredragshållare

Fyndlådor, lotterier och mycket annat

Aktiviteter för sportlovslediga ungdomar

Se vidare: www.norrphil.se

NorrPhil 2022 är en nationell och regional frimärks- och vykortsutställning som arrangeras av Norrorts Frimärksförening tillsammans med andra frimärksklubbar i Stockholm

Kalendarium

OBS! Risk för inställda aktiviteter på grund av coronapandemin

Auktioner

2022

- 9/1 Björn Jarlvik i Stockholm
14–15/1 Skanfil, No ge
15/1 Frimärksnetto i Helsingborg
- 16–17/2 Philea i Stockholm
- 7–11/3 Christoph Gärtner i Tyskland
15/3 Frimärksnetto i Helsingborg
17–19/3 Postiljonen i Malmö
26/3 D&T International AB, Skogås
- 6–7/4 Philea i Stockholm
- 15/5 Frimärksnetto i Helsingborg
19/5 Philea i Stockholm, kvalitetsauktion
- 20–24/6 Christoph Gärtner i Tyskland
- 15/7 Frimärksnetto i Helsingborg
- 15/9 Frimärksnetto i Helsingborg
- 17–21/10 Christoph Gärtner i Tyskland
- 15/11 Frimärksnetto i Helsingborg

Utställningar

2022

- 19–26/2 London 2022 (I)
4–6/3 Norrphil 2022 i Täby (N+R)
26–27/3 Post 22, jubileumsutställning i Odense
31/3–3/4 Hunfil x 2022 (I)
18–22/5 Helvetia 2022 i Lugano i Schweiz (I)
9–12/6 Capex 2022 i Toronto i Kanada (I)
4–9/8 Indonesia 2022 i Jakarta i Indonesien (I)
8–11/9 Melbourne 2022 Australien (Fiap)
13–16/10 Liberec 2022 i Liberec i Tjeckien (Fepa)
21–23/10 Nordia 2022 i Birkeröd, Danmark (No)
24–26/11 Monacophil, Monaco (I)
8–12/11 Cape Town 2022 i Kapstaden i Sydafrika (I)

2023

- 25–28/5 Ibra 2023 i Essen i Tyskland (I)
Nyborg 2023 i Nyborg i Danmark (N)

2026

- 23–30/5 Boston 2026 (I)

Rapportera nya datum till oss

redaktion@sff.nu

Frimärksutgivning mm

- 13/1 Nya svenska frimärken
2–3/4 Förbunds-kongress
28/4 Nya svenska frimärken
25/8 Nya svenska frimärken
3/11 Nya svenska frimärken 3/11

Mässor / Evenemang

- 5/3 Falköpingsmässan
4–6/3 NorrPhil 2022 i Täby, i samband med utställningen bland annat handlarmässa samt frimärks- och vykortsauktion
7/5 Frimynt i Helsingborg

UPPDATERAS KONTINUERLIGT PÅ
WWW.SFF.NU/EVENEMANG

Auktioner

Auktioner

AuctionHouse International
Postiljonen
We make your offers

040 - 25 88 50
08 - 32 70 70

stampauctions@postiljonen.se www.postiljonen.com

Märket för köptrygghet!
Sveriges Frimärkshandlareförbund
www.stampdealers.se

samlamera!

Auksjoner
Postordresalg
Be om gratis kataloger!

Postboks 2030 - NO-5504 Haugesund - Norge
Tlf: +47 52 70 39 40 - Fax: +47 52 70 39 47 - E-mail: skanfil@skanfil.no
www.skanfil.no

Här finns plats för fler!

Butiker

Frimärksauktioner
TRE KRONOR
Frimärken - Vykort - Mynt/Sedlar - Samlarsaker
www.trekronor.one • 070-598 80 08

CONTENTA FRIMÄRKEN AB
Tomtebogatan 17, 113 39 Stockholm Tel: 08-6113651
Se prislista på www.contenta.se
contentastamps@hotmail.com

www.philea.se
8 auktioner om året

UPPSALA FILATELI HB
Ring 0768687807 för öppettider
Se även: www.facebook.com/upsalafilateli/
Butik: Väderkvarnsgatan 35A Uppsala 076-8687807
dag.ekdahl@gmail.com KÖPER/SÄLJER

**Här finns plats för fler,
kontakta redaktionen!**

Köpes

Märket för köptrygghet!
Sveriges Frimärkshandlareförbund
www.stampdealers.se

VI KÖPER KONTANT BÄTTRE SAMLINGAR
Alla länder aktuellt. Bra betalt!
Ring gärna till 073-98 06 003 eller maila till stamps@mimir.se
www.mimir.se
(Associerad med AB Philea)
Svartensgatan 6 nb, 116 20 Stockholm

Distanshandel

Upptäck oss!

Du också!

www.nordfilateli.se

www.unidafi.com

Frimärken och häften

Sverige, Norge, Danmark, Island, Finland,
Grönland, Färöarna, DVI, Åland

Unidafi AB

Auktion och direktförsäljning
av frimärken från Kina och Asien
www.dtstamps.com

FACIT
stamps

Omfattande sortiment
postfriskt Sverige - ständigt
nya specialerbjudanden!

040-25 88 55 · www.FACITstamps.se

HAR DU BESÖKT VÅR HEMSIDA?

Hos oss hittar du mängder av intressanta
objekt till bra priser. *Besök oss redan idag!*

www.OnlinePhilately.com

*Här finns plats för fler,
kontakta redaktionen!*

www.norsten.com

Besök min websida och se mina specialofferter och prislister.
SVERIGE, ISLAND, DWI, GRÖNLAND m.m.

Karl A. Norsten AB

Box 1069, 181 21 Lidingö, Tel. 08-767 08 61 karl@norsten.com

Distanshandel

My Stamps

Hög kvalitet av bättre Sverige före 1940

Tel: 070-518 92 30

Se www.mystamps.se

Hundratusentals frimärken från de flesta LÄNDER och
MOTIV. Skriv/ring till oss och ange ditt samlarområde.

Beställ en "personlig prislista"!

www.mimir.se

(Associerad med AB PHILEA)

Svartensgatan 6 NB, 116 20 Stockholm, Tel: 08-38 13 23, stamps@mimir.se

Märket för köptrygghet!

Sveriges Frimärkshandlareförbund

www.stampdealers.se

Nyheter

Köp norska
frimärken
online

posten.no/frimerkebutikken

DAVO ALBUM
 har en elegant design
 Beställ prislista idag
 Stor sortering insticksböcker

Pris-exempel

Sverige utan fickor
 1855 - 1989
 inkl. pärm + kassett 640:-

FRIMÄRKSCESTRUM I VÄXJÖ
 Kungsgatan 16A, 352 33 Växjö
 Tel 0470-198 40
 Internet: www.frimarkscentrum.se

URVALSHÄFTEN
 Urval sänds till såväl enskilda som föreningar. Varje månad får du en sändning bestående av ca: 30 st urvalshäften med frimärken från de länder du har valt. Ca 3.000 urvalshäften från hela världen finns i lager. Inget köptvång! Även inlämnare är välkomna.

SVERIGEPRISLISTA
 Komplet 30 sidig prislista över svenska postfriska och stämplade frimärken 1855-2020 till låga priser.

www.frantzideal.se
 IDEAL Frimärksurval, Mältarevägen 49, 342 35 Alvesta,
 Tel: 070-248 93 60, E-post: frantz@telia.com

Ge ditt barn/barnbarn en fantastisk present
 Det finns knappast något som ger ett barn lust att lära så som en spännande hobby.

Ge därför ditt barn/barnbarn ett medlemskap i en frimärksklubb för 70 kronor, det ingår ett startpaket!

Gå in på Sveriges Frimärksungdoms hemsida www.sfu.se och anmäl ditt barn/barnbarn eller kontakta kansliet på info@sfu.se för mer information.

FRIMÄRKS-NETTO **frimarksauktioner.se**
 15:e udda månader

AUKTIONER

Butik och Postorder sedan 1968
Frimärks-Netto / SAFE Album safealbum.se
 Bruksgatan 30, 252 23 Helsingborg, Tel 042-14 49 82

samlamera!

Utställningar på nätet: www.netex.se

VF auktion
www.vf-auktion.dk

- Online auktioner
- Gratis auktionskatalog
- Over 10000 lots hver måned

Frederiksberg allé 52
 DK - 1820 Frederiksberg
 Tlf. (+45) 36160084
auktion@vf-auktion.dk

**För
 senaste
 information.
 Besök
 förbundets
 hemsida!
 www.sff.nu**

Svenska Vykortsföreningen

Julklass för hela 2022

Mottagaren får fyra tidningar, åtta digitala föreläsningar och nyhetsbrev hela året

200 kr för mottagare i Sverige
300 kr övriga världen
Beställ på vår hemsida!

Eller anmäl dig genom att scanna QR-koden i mobilkameran

Du kan ju också ge dig själv en julklass!

Hemsida: www.samlavykort.se
Facebook: www.facebook.com/Samlavykort
Mejl: info@samlavykort.se
En Riksförening inom SFF

Falkenbergs Filatelistförenings 12-sidiga minneskrift över 75 år som aktiv förening. Pris inklusive porto 40 kr. Beställ via brev till Jan Sandberg, Arvidstorp sv 55, lgh 1602, 311 39 Falkenberg eller e-post jan.sandberg1@telia.com Betalning i efterhand.

NETEX
Filatelistiska
Utställningar

Auktion 9 januari 2022

Se på internet ca 15000 objekt.

Större samlingar och partier köpes.

www.jarlvik.com

Björn Jarlvik Filateli / Stockholm

Tel 070 6504926, bj@jarlvik.com

Onlinebutik med fasta priser utan provision!

Just nu: Över 1 200 erbjudanden helsaker Sverige

Dessutom ett stort utbud av frimärken, brev och mynt

TjbK2 RAUS 1876

4 000 kr

TjbK3IIIb, Tj18 Rek

4 000 kr

bKe33t Essay 10 öre

5 000 kr

www.philea.se/shop

Med reservation för eventuell slutförsäljning

www.philea.se/shop

webshop@philea.se

Tfn 08-640 09 78

Internationell auktion

17 - 19 mars 2022

Höjdpunkter:

"Denmark Gold 1851-1863"
"People's Republic of China", del 2
Klassiskt Sverige

Inlämning till vårauktionen är i full gång!

Kontakta oss så diskuterar vi gärna dina frimärken. Hör av dig till
Andreas Lindevist på 040-25 88 52 eller andreas.lindevist@postiljonen.se

*Postiljonen önskar Filatelistens
alla läsare en riktigt God Jul!*

AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection